

Рада молодих учених при МОН України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди

«МОЯ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ»:
збірка конкурсних есе здобувачів вищої освіти

Харків – 2022

Редакційна колегія:

Бойчук Ю. Д. – д-р пед. наук, професор, член-кор. НАПН України, ректор ХНПУ імені Г. С. Сковороди, головний редактор;

Бережна С. В. – д-р філос. наук, професор, проректор з наукової, інноваційної і міжнародної діяльності ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Башкір О. І. – д-р пед. наук, доцент, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди, голова ради молодих учених ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Жерновнікова О. А. – д-р пед. наук, професор, завідувач кафедри математики ХНПУ імені Г. С. Сковороди, член ради молодих учених ХНПУ імені Г. С. Сковороди.

Коробкіна О. Г. – директор наукової бібліотеки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Скидан Я. А. – здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 035 «Філологія», заступник голови ради молодих учених ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Іващенко Т. В. – здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 033 «Філософія», член ради молодих учених ХНПУ імені Г. С. Сковороди.

*Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
(протокол № 5 від 18 травня 2022 року)*

Моя академічна доброчесність [Електронне видання]: зб. конкурсних есе здобувачів вищої освіти / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди ; [редкол.: Ю. Д. Бойчук (голов. ред.) та ін.]. – Харків : ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2022. – 58 с.

У збірці відображені конкурсні есе здобувачів вищої освіти закладів вищої освіти України. Конкурс есе «Моя академічна доброчесність» з нагоди Дня науки проходив з метою популяризації академічної доброчесності серед здобувачів освіти та окреслення перспектив розвитку корпоративної культури учасників освітнього процесу закладів вищої освіти.

Матеріали стануть у нагоді науковцям, практикуючим освітянам, здобувачам усіх рівнів освіти.

Вступне слово

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, маючи потужні наукові школи, вагомі наукові здобутки, активно впроваджує в практику підготовки фахівців найкращі традиції та методики, апробує нові розробки та тенденції вдосконалення освітнього процесу в умовах сучасних викликів, зумовлених пандемією та воєнними подіями.

Поряд з освітнім процесом в університеті вагоме місце завжди має науковий складник, до якого залучена численна кількість здобувачів освіти всіх ланок: бакалаврату, магістратури, аспірантури та докторантури. Цьому всесторонньо сприяють науково-педагогічні працівники, залучаючи здобувачів освіти до різного роду освітніх, просвітницьких, наукових заходів, які проводяться не лише в закладах освіти та наукових установах України, а й на міжнародному рівні. Саме тому в цьому році конкурс есе «Моя академічна доброчесність» за сприяння Ради молодих учених при Міністерстві освіти та науки України набув всеукраїнського масштабу. У важких умовах, відчуваючи велику відповідальність за свою освітню справу, до конкурсу долучилися студенти та аспіранти не лише закладів вищої освіти Харкова, а й інших міст нашої держави.

Кожна збірка конкурсних есе, яка вкладається третій рік поспіль, має свої особливості та є унікальною. Цьогоріч конкурсні роботи вирізняє проникливість учасниками темою війни. Це сприяло розмірковуванням про доброчесність як універсальну та унікальну якість сучасної людини, прогресивної та стійкої, соціально активної та відповідальної. Доброчесність – це особлива риса людини, яка забезпечує якісну адаптацію до будь яких умов у будь якій сфері людської діяльності: від побутової до академічної.

Подібні заходи мають місце серед численних освітньо-наукових активностей здобувачів освіти, які проводяться з метою не лише поглибленого осмислення явища академічної доброчесності як показника корпоративної етики закладу освіти, а й формування доброчесності як сталої чесноти особистості.

Юрій Бойчук,

*доктор педагогічних наук, професор,
член-кор. НАПН України,
ректор ХНПУ імені Г. С. Сковороди*

здобувачка першого рівня вищої освіти факультету мистецтв (музичне мистецтво) Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Моя академічна доброчесність

Чому учні або студенти списують? Я впевнена, що хоча б раз у житті ви бачили як списують або стикалися з цим самі. Але чи ставили ви питання, чому саме це відбувається і які за цим будуть наслідки?

Питання академічної доброчесності розглядають і вирішують досі. За даними досліджень Анною Зоренко (інтерн КНЛУ у рамках стажування в Американських Радах One Day at Work) серед учнів старших класів та студентів було виявлено, що списувати вони починають, коли є великий матеріал для вивчення, але бракує часу, коли інформації занадто багато, коли здобувачі освіти бояться, що не зможуть виконати завдання або отримають погану оцінку, коли в них є відчуття ліні або предмет, який вони вивчають, нецікавий.

Побічні ефекти в списуванні, у плагіаті досить страшні, адже це може вплинути на наше майбутнє загалом.

Щоб ви зрозуміли, наскільки це питання важливе, виконайте найпростіше, запитайте в себе, чи хотіли б ви, щоб вас оперував хірург, який списував під час навчання, чи змогли б учителі навчити ваших дітей, надати їм необхідні знання для майбутнього життя, якщо самі під час навчання нічого не вивчали, а лише копіювали все з інтернету чи з підручників. Скільки буде стояти будинок, якщо його макет створить архітектор, який пропускав пари, а диплом – купив. Цей список можна продовжувати й продовжувати.

Академічна доброчесність – це не тільки про плагіат. Це взагалі про повагу, про відповідальність, про справедливість та довіру. Адже хтось знаходить матеріал, пише роботу і приділяє час для написання, а інший заїде в інтернет, скопіює, вставить, і отримає «п'ятірку» у заліковій книжці або навіть свою омріяну посаду (так, у професійній кар'єрі теж можна зіштовхнутися з плагіатом).

Порушення академічної доброчесності може призвести до серйозних негативних наслідків. Яким буде наше майбутнє?

А я скажу яким. Наш труд, наша освіта з часом буде знецінюватися. Впаде якість медичного, педагогічного, юридичного обслуговування, а розвиток науки, економіки та промисловості – зупиниться.

Запам'ятай: кожен раз, коли ти копіюєш, плагіюєш інформацію – ти не думаєш, ти не мислиш, ти втрачаєш свою родзинку та креативність.

Але я знаю, що ми цього не допустимо. І щоб це зупинити – ми маємо почати з себе. Завдання, які є в школі або в університеті, даються нам не просто так. Ми розвиваємо та формуємо дуже важливі для життя вміння та навички, зокрема такі як кмітливість, спритність, гнучкість та багато іншого. Цінують та поважають авторство інших і до вашого труда будуть ставитись відповідно!

Бейник Ксенія Вікторівна

здобувачка першого рівня вищої освіти факультету психології і соціології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Моя академічна доброчесність

Для мене академічна доброчесність – це перспективний шлях розвитку кожної людини. Адже саме з цього починається інтелектуальна особистість. На мою думку, академічна доброчесність – це не тільки повага до праці іншого, а й можливість творчо мислити, формувати й викладати думки, донести свою точку зору та бачення до інших. Адже, якщо ми списуємо, копіюємо, підробляємо роботи, вдаємося до плагіату, то лише транслюємо чужі думки, видаючи за свої.

Я звичайна здобувачка вищої освіти і в мене буває так, що лишається мало часу на виконання завдання чи просто втомилася й хочеться якнайшвидше виконати завдання. У голові виникає бажання видати чужу роботу за свою відповідь, адже так швидше і не потрібно довго міркувати. І тоді я кажу сама

собі: «Стоп! Невже я гірша за автора цієї праці? Чи справді в мене не вистає розуму щоб виконати це завдання?». Так, трохи присоромивши себе, списувати взагалі бажання зникає. Крім того, у такі моменти ставлю себе на місце автора. Уявляю як довго я працювала над своєю роботою, як мені було складно та скільки зусиль довелось докласти. А потім хтось нахабно вкрав її та видав за свою працю. Звичайно, що приємні емоції при цьому ніхто б не відчував. Я, як майбутній соціальний працівник, мимоволі наповнююсь до автора емпатією й із співчуттям. У свою чергу, мій набір особистісних якостей не дозволяє образити людину.

Отже, у моєму випадку, з одного боку, академічна доброчесність – це про порядність, гуманність, людяність, чесність, справедливість, а з другого – можливість проявити себе як науковець та інтелектуал.

Бондаренко Вероніка Василівна

здобувачка другого рівня вищої освіти факультету мистецтв
Харківського національного педагогічного університету
імені Г. С. Сковороди

Моя академічна доброчесність

Студенту факультету мистецтв важко говорити про доброчесність, враховуючи, що мистецтво повністю просякнуте копіюванням, запозиченням, цитуванням, ремінісценцією та лише переробкою вже створеного. Багато людей переконані: вони «не створять і не скажуть нічого нового», тому що «все вже створено та сказано». І це правда. Книжкові прилавки рясніють заголовками «Кради як митець», а кожна творча робота на кафедрі дизайну починається з пошуку аналогів. Ми лише переказуємо, переробляємо, у будь-якому разі лише «пере».

Зі шкільної лави ми, не знаючи що писати, дивимось у зошит сусіда і списуємо «своїми словами». Вступаючи в дискусію зі своїми товаришами, ми висловлюємо свою думку, переповідаючи уривки статей, що збереглися в

нашій пам'яті. Ми пишемо твори, висловлюючи «наші» думки і знаходимо тисячі подібних, ніби шукаємо не в інтернеті, а на столі вчителя з переказами учнів його класу.

Я пишу ці слова, не відкривши жодного джерела. Чи знаю я, що ці слова вже існують? Безперечно. Чи може це вважатися недоброчесним з мого боку? Не можу судити. Складне питання, але таке питання щоразу виникає у викладача, коли він читає роботу студента, яка повністю просочена «чужими» думками. А якщо студент ще й непогано володіє словом, складається повне відчуття «скопійованого звідкись тексту». Скопійоване речення із статті автора є зазіханням на його інтелектуальну власність, а скопійована думка з його статті – чим? Як глибоко копає програма антиплагіату? Виходить, молодець той студент, що зміг словесно переформатувати чужий текст (віддамо честь його літературному таланту), але поганий той, хто видав оригінальний текст за свій. Тоді проблема лише в тому, що студенти масово копіюють чужі тексти, не намагаючись замінити слова? Звідки ж у нас узялося покоління студентів, які не здатні елементарно «переказати текст своїми словами», як у школі? Зачекайте, а чи в школі всі здатні «своїми словами»? Чи у вас теж були однокласники, яким десять разів повториш, щоб змінили слова, а вони все одно просто копіюють?

Дуже ефектно звучать ці пафосні промови про безсовісність, про байдужість студентів до наукової та творчої спадщини країни, про відсутність усвідомлення проблеми плагіату; ці емоційні звернення до совісті, спроби пробудити бажання жити в чесному світі. Так, ефектно. Так само ефектно, як і логічно звучать промови про те, що багато хто просто неспроможний написати «чистий текст». І я їх у цьому не звинувачую. Не їх.

здобувачка першого рівня вищої освіти факультету фізичного виховання і спорту Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Моя академічна доброчесність

Сучасний світ, з точки зору науково-технічного прогресу, розвивається як ніколи швидко та безупинно. Тим самим, з одного боку, допомагає людству покращити його існування та віднайти нові відповіді на складні питання, а з другого – створює неабиякі складнощі, наприклад, у системі науково-освітнього процесу.

Мова йде про академічну доброчесність – повагу до інтелектуальної власності, дотримання етичних принципів та визначених законом правил, яких мають слідувати учасники навчальної діяльності. Все це знаходимо у Законі України про «Освіту» від 05.09.2017 №2145-VIII, стаття 42 «Академічна доброчесність». Зараз учні та здобувачі вищої освіти нерідко вдаються до плагіату наукових робіт, списування домашнього завдання, і зовсім не використовують власні розумові ресурси. Саме це є проблемою академічної сфери, бо плагіат є передусім присвоєнням немайнових авторських прав.

На мою думку, витoki цієї проблеми можна віднайти ще в родинно-побутових стосунках, коли вдома толерують порушення доброчесності: наприклад, купують дитині збірники ГДЗ або ж виконують за дітей домашні завдання, тим самим привчають учня до їх використання, і невербально відучують його від самостійної мисленнєвої роботи та здатності структурувати власні думки. Деякі опитування показали, що лінь та незацікавленість у вивченні окремих предметів також спонукає їх до плагіату. Усе це призводить до невизнання університетських дипломів за кордоном, зниження якості медичного обслуговування, стагнації науки, гальмування розвитку економіки, і як наслідок – країна втрачає авторитет у світі.

Я вважаю, щоб стати на бік оборони якості освіти необхідно, у першу чергу, почати з виховання в собі певних принципів, а саме, читати різноманітну

літературу, робити висновки та викладати власні міркування, не копіюючи думки інших; зацікавлювати учнів/студентів до роздумів шляхами бесід, челенжів, екскурсіями, спілкуванням з фахівцями; на кожен використаний текст залишати посилання. Власне мені допомагає під час виконання будь-якої наукової роботи спершу написати список асоціативних слів, що приходять на думку, а далі відштовхуватись від них.

Підсумовуючи, зазначу, що, дотримуючись принципів академічної доброчесності, ми забезпечуємо довіру до результатів навчання, здобуваємо власні знання та сприяємо чесному вступу до університету, і як результат – знаходимо гарну роботу. Тож слід запам'ятати це як аксіому, в подальшому бути самостійними, шукати свій стиль та створювати ексклюзивні роботи на благо собі і суспільству.

Вороніна Вікторія Віталіївна

здобувачка першого рівня вищої освіти факультету іноземної філології
Харківського національного педагогічного університету
імені Г. С. Сковороди

Моя академічна доброчесність

У сучасному світі кожна людина має безліч можливостей для отримання освіти та самовдосконалення за різними напрямками. Для цього в допомогу друкуються підручники та навчальні матеріали, існує безліч різноманітних тренінгів і курсів. Але найпоширенішим варіантом для багатьох людей при виборі методики навчання є Інтернет. Мережа Інтернет надає можливість не тільки вибрати спосіб онлайн навчання без необхідності переїзду та зручний графік навчання, але й надає доступ до великої кількості готових курсових, проєктних або наукових робіт. Це дозволяє кожному ознайомитися з науковими здобутками або думками різних людей, скористатися досвідом багатьох для визначення власних цілей. Але є і інший бік такої доступності різноманітних робіт – це, так званий, «плагіат», тобто копіювання частково або повністю

роботи іншої людини та видача її за свою. Особливо цим способом зловживають школярі та студенти при написанні творів, курсових або дипломних робіт. Але це не має ніякого відношення до навчання. Бо саме самостійне написання таких робіт спрямоване на розвиток в абітурієнта навичок роботи з науковими статтями, відстоювання власної думки та формування власного світогляду. Як не має на світі двох однакових людей, так не може бути і двох однакових робіт. Чи було б цікаво нам читати однакові книги, статті в журналах, пости в інтернеті? Навряд чи. Тому важливо в процесі навчання доносити до кожного учня, що саме його, а не чиясь, думка цікава. І нехай вона відрізняється від інших, можливо не завжди вірна, але своя. Майбутнє життя потребує приймання власних рішень, тому важливо вже на етапі навчання освоїти самостійну роботу в будь-якому напрямі.

Воропаєва Оксана Віталіївна

здобувачка першого рівня вищої освіти факультету дошкільної освіти
Харківського національного педагогічного університету
імені Г. С. Сковороди

**Академічна доброчесність: від закладу дошкільної освіти – протягом
усього життя**

Усе починається з найменшого... Навіть маленькі наші дії згодом призводять нас до успіху, якщо ми рухаємося у правильному напрямі. І тут я хочу розповісти про академічну доброчесність. На жаль, у сучасному житті досить часто доводиться зустрічати у ЗМІ, чути від знайомих, що все у світі побудовано на суцільній брехні, аргументуючи тим, що люди не дотримуються будь-яких правил чесності, як з етичної точки зору, так і наукової.

На мою думку, щоб вирішити цю проблему потрібно віднайти її першоджерело виникнення. Наприклад, усі ми колись були дітьми. Спочатку ходили до садочку, потім до школи, наступною сходинкою був заклад вищої освіти. Але чи знали ми хоча б щось про академічну доброчесність у дитинстві?

Навряд чи. Із свого досвіду можу сказати, що з цим поняттям я ознайомила лише в університеті. І особисто мені дуже шкода, що таке важливе питання як академічна доброчесність так пізно з'являється в нашому житті, адже набагато було б правильніше та простіше привчати дотримуватися цих правил з дитячого віку, аніж перевиховати дорослу людину (студента), яка вже звикла плагіювати протягом багатьох років. Але знаєте в чому найбільша біда для суспільства в майбутньому?! У тому, що діти, починаючи ще з дошкільного віку, не розуміють, що копіювання чужих ідей – це погано, і згодом, підрастаючи, діють за тим же принципом спочатку в школі, а потім вже в дорослому житті, стаючи на підлий шлях брехні та плагіату. Такі, здавалося б, прості речі – не повторювати щось один в один, не списувати, не видавати чужі думки за свої, а створити щось своє, набагато краще, те, що згодом принесе користь не тільки тобі, а й можливо змінить світ на краще, зробити саме свій внесок, а не «доношувати» чуже – ось у чому секрет успішного розвитку!

І тому я, як майбутній вихователь, вважаю, що важливо ще з дошкільного віку дітям закласти основи академічної порядності, посіяти ті самі зернята чесності, які потім дадуть великі плоди. Тому, на мою думку, академічне середовище має ґрунтуватися на правилі: «Академічна доброчесність: від закладу дошкільної освіти – протягом усього життя». І тоді хочеться вірити, що ми такими маленькими, але впевненими кроками зможемо подолати плагіат та інші види академічних порушень, можливо не все відразу, але все ж таки більшу частину буде займати її величність Чесність. Таким чином ми будемо привчати як дітей, так і дорослих дотримуватися академічної поваги по відношенню один до одного. І використовуючи таке сучасне поняття як «тренд», хочу побажати, щоб академічна доброчесність стала тим самим трендом, який буде популярним серед усіх вікових категорій та не лише в Україні, а й у всьому світі!

Підсумовуючи вищезазначене, хочу нагадати кожному, що академічна доброчесність починається з кожного з нас, і те, що наше майбутнє залежить від нашого сьогоднішнього!

здобувач першого рівня вищої освіти факультету іноземної філології
Волинського національного університету імені Лесі Українки

Моя академічна доброчесність

Дотримання доброчесності під час навчання в університеті напряду впливає на моє подальше життя та професійну діяльність, адже воно не лише розвине мене як потенційного науковця, а й допоможе вишколити самодисципліну.

По-перше, порушення академічної доброчесності – це обдурювання самого себе. Результат, отриманий нечесним шляхом, не несе користі ні викладачу, ні здобувачу освіти. Звичайно, такий спосіб, можливо, дозволить скласти екзамен або написати «більш наповнену» за змістом роботу, проте це лише у короткостроковій перспективі. У подальшому брехня лише розростатиметься та приносить біди як у навчанні, так і в житті. Погодьтеся, ніхто не захоче мати справу з «хронічним» брехуном.

По-друге, академічна недоброчесність наносить значної шкоди освітньому процесу. Хотілося б звернути увагу на трактування академічної доброчесності, поданому на сайті Міністерства освіти та науки України: «Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень» [1]. З такого тлумачення ми робимо висновок, що порушення цих етичних догм призведе до дискредитації наших освітніх програм.

По-третє, створення унікального продукту дозволить зрозуміти свої сильні та слабкі сторони, чого у свою чергу плагіат зробити не дозволить. Скопійована робота – це простий шлях: її й не обов'язково читати та робити з неї висновки, проте саме цей шлях веде у нікуди. Натомість робота, написана власними силами, надасть наснаги на майбутні звершення, дозволить провести аналіз різноманітних тонкощів та притаманної специфіки.

Отже, професіоналом своєї справи можна стати лише при дотриманні норм академічної доброчесності. Вони дають безліч переваг: самодисципліна, оволодіння навичками, необхідними для певної галузі та підтримання хорошої репутації серед колег.

Список використаної літератури

1. Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-650729-18#Text> (дата звернення: 06.05.2022)

Динкіна Тетяна Владиславівна

здобувачка другого рівня вищої освіти факультету соціально-педагогічних наук та іноземної філології Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради

Актуальність теми «**Моя академічна доброчесність**» є досить гострою в сучасному світі. Різноманітність цифрових технологій породжують ще більшу кількість можливостей, щоб полегшити процес написання контрольних робіт, але позбавляють здобувачів вищої освіти чесно перевіряти власні знання за їх допомогою. Не кожен має можливість отримувати вищу освіту, але ті, хто мають, зобов'язані максимально використати надану перспективу навчатися, підвищувати рівень наукової обізнаності та ставати більш компетентними у тій сфері, яку вони обрали.

Як зазначається в Законі України «Про освіту», відповідно до статті 42: «Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень». Я погоджуюсь із цим визначенням, але чи насправді цього достатньо, щоб повністю розкрити сенс поняття «Академічна доброчесність»?

На мою думку, справжня академічна доброчесність полягає в тому, щоб здобувачі вищої освіти дійсно відповідально ставились до здобуття знання та

мали бажання застосовувати їх на практиці у процесі професійної діяльності, а не тільки отримувати гарні оцінки та диплом, завершуючи навчання в закладі вищої освіти.

У статті 3 Закону України «Про академічну доброчесність» наголошується, що «принцип відповідальності як складова академічної доброчесності полягає у вмінні брати на себе відповідальність за результати своєї діяльності, виконувати взяті на себе зобов'язання, протистояти проявам порушення». Дотримання норм академічної доброчесності допомагає здобувачам вищої освіти чесно, ефективно та результативно набувати знання, перевіряти їх рівень за допомогою різного виду контрольних робіт, а головне залишатися людиною, поважаючи себе та працю викладачів, які роблять усе можливе, щоб підготувати справжніх фахівців власної справи.

Сучасна система освіти спрямована на те, щоб здобувачі вищої освіти були готові до майбутньої професійної діяльності, але, на жаль, результати написання тестових робіт, які не завжди демонструють реальний рівень знань, стають більш значущими, ніж живе спілкування під час усних опитувань чи демонстрація здобутих компетентностей під час практичної діяльності.

Чому саме питання академічної доброчесності так гостро постає перед кожним із нас? Чому ми говоримо, що маємо чесно виконувати завдання і при цьому списуємо? Усе просто. Мені здається, що система освіти, принаймні в нашій країні, вимагає нових підходів, перегляду обсягу матеріалу, які є занадто об'ємними, змушують витратити багато часу та сил. Тому я вважаю, що Міністерство освіти нашої країни, має оцінити реальні здібності здобувачів вищої освіти та внести корективи в освітній процес задля покращення всієї системи освіти та підвищення результатів набутих знань. Піднімаючи питання про академічну доброчесність, хочу зробити акцент на тому, що для подолання цієї проблеми мають бути зацікавлені дві сторони, здобувачі освіти та ті, хто її надають – викладачі. Чому я так думаю?

По-перше, студент як свідома особистість, як громадянин України та людина, яка виявила бажання отримати вищу освіту в обраному ним

добровільно закладі вищої освіти, зобов'язаний дотримуватись Закону про академічну доброчесність. Він повинен виконувати домашні завдання, які дає викладач, плідно працювати, наполегливо вивчати матеріал тощо. Завдяки цьому здобувач вищої освіти, який має всі ці навички, на моє глибоке переконання, не виявить бажання порушувати академічну доброчесність. Яскравим прикладом є вислів науковців Сіракузького університету у США, що академічна доброчесність – це як «гра без обману». Доброчесність – це процес, який виявляється під час усього освітнього процесу відносно предметів, власної відповідальності та чесності під час виконання різного виду навчальних завдань.

По-друге, викладач, як повноправна фізична особа, у якого за плечима неабиякий рівень професійних знань, повинен із розумінням ставитись до здобувача освіти. Викладач має розуміти, що це здобувач вищої освіти, якому важко, він не все може зрозуміти одразу, тому, можливо, не варто давати великий обсяг матеріалу, який складно вивчити за один раз. Певною мірою, на мою думку, викладач має ставити себе на місце здобувача вищої освіти і, спираючись на це, надавати матеріал.

На завершення свого роздуму, підсумую, що академічна доброчесність – це відношення двох сторін до освітнього процесу – здобувача вищої освіти та викладача. Саме викладачі, допомагають студентам отримувати знання, ставати компетентними у тій сфері, яку вони обрали та підвищувати їх рівень наукової обізнаності. Здобувачі вищої освіти, у свою чергу, зобов'язані бути відповідальними під час навчання, наполегливо вивчати наданий матеріал та бути чесними перед собою, закладом вищої освіти та країною.

здобувачка першого рівня вищої освіти факультету природничої, спеціальної та здоров'язбережувальної освіти Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Моя академічна доброчесність

Доброчесність – річ неподільна: вона або є, або її немає.

Оноре де Бальзак

Академічна доброчесність – це сукупність принципів та правил, якими мають керуватися всі учасники освітнього процесу. Опитування, проведене серед здобувачів, показало: більшість або не знають, що таке академічна доброчесність, або знають лише один із її принципів – про антиплагіат. Однак це поняття набагато ширше, до нього відносять і фальсифікацію наукових матеріалів, і хабарництво, яке залишається актуальною проблемою серед освітянської спільноти, і необ'єктивне оцінювання знань. Викладачі інколи недооцінюють силу своєї необ'єктивності та її вплив на подальшу долю студента чи учня. Учителі інколи принципово не ставлять учням оцінку вище десяти, але важливо пам'ятати, що оцінювати необхідно за критеріями оцінювання знань та відповідно до рівня вікової групи учня, а не орієнтуватися на рівень знань учителя.

Для майбутнього педагога, дотримання правил академічної доброчесності – дуже важливе питання. Педагог – це професія, при якій обмін досвідом – обов'язкова умова. У нашій країні дуже розповсюдженим сайтом серед учителів є «На Урок», де педагоги з усіх куточків країни публікують свої матеріали: розробки уроків, методичні рекомендації, авторські ігри, вправи тощо – це полегшує підготовку до уроків, допомагає вчитися в досвідчених педагогів. Однак, є фахівці, які видають роботи з сайту за свої. Завантажуючи будь-який матеріал, варто зберігати його автора, а не присвоювати собі.

Пишучи наукову роботу, вказую джерело та залишаю посилання. Принцип моїх робіт – «ми не копіюємо, ми аналізуємо». Безумовно, у світі, який так швидко прогресує, зробити якесь нове відкриття, не маючи

респондентів та підтримки матеріально-технічної бази, доволі важко, але ми повинні поважати працю кожного науковця, що вирішив поділитися своїми дослідженнями.

Я тріумфую, коли бачу, що моє покоління почало звертати більше уваги на проблеми, пов'язані з академічною недоброчесністю. Сьогодні кожен учасник наукового процесу – людина, яка прагне дати щось нове, незвідане ніким, і це не може залишити байдужим мою освітянську душу. Подарувати світові нову інформацію, яка стане в нагоді, можливо лише дотримуючись принципів і законів академічної доброчесності. Отож, будьмо чесними, панове, і перед собою, і перед науковою спільнотою!

Кваша Андрій

здобувач третього рівня вищої освіти кафедри теорії і методики викладання філологічних дисциплін у дошкільній, початковій і спеціальній освіті Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Моя академічна доброчесність

Вважаю, що академічна доброчесність потребує послідовного системного формування, яке розпочинається з перших днів залучення дитини в освітній процес. Початок навчання в школі завжди пов'язаний з очікуванням чогось нового, незвіданого, цікавого. На цьому етапі розуміння доброчесності приходить через слово вчителя. Саме його слова сприймаються як абсолютна істина. Тим трагічніші розчарування, коли учень знаходить іншу інформацію, спостерігає перекручення фактів, недбалість у цитуваннях, призвичаюється до подачі не перевіреного матеріалу. Мабуть, тоді й народжується зваба написати швидко, запозичити чуже, подати вигідну інформацію аби підтвердити власну точку зору. На жаль, сучасна школа націлює юного дослідника виключно на позитивний результат, привчаючи до маніпулювань та фабрикацій.

На моє глибоке переконання формування академічної доброчесності

починається зі стійкої мотивації спиратися виключно на перевірені джерела, власні дослідження, міркування, глибокий аналіз досліджуваних проблем. Безумовно, такі результати ми одержимо тільки за умови прозорості оцінювання кожного етапу навчання, стимулювання до створення оригінальних наукових-дослідницьких доробків. Іншими словами, простий, але самостійно створений дослідницький проєкт має схвалюватися й оцінюватися вище, ніж проєкт виконаний за участі батьків, дорослих, меценатів. Тоді бажання заявити про себе спонукає до самостійного пошуку, правильного й грамотного презентування результатів.

Важливим мотивом дотримання академічної доброчесності стає приналежність до певної наукової спільноти – факультету, лабораторії, гуртка, університету в цілому. Усвідомлення здобувачем освіти будь-якого рівня відповідальності за імідж власної Альма-матер має стати невід’ємним складником освітнього процесу. Тому радує поява цілої низки спецкурсів відповідної спрямованості, які реалізуються в нашому університеті. Думається, що майбутні педагоги мають розпочати розбудову власної професійної траєкторії вже з першого курсу навчання.

Для молодих науковців взірцем дотримання принципів доброчесності стає приклад наукового керівника чи консультанта, приналежність до певної наукової школи, відповідальність за її показники. Робота на засадах доброчесності має відбуватися не з остраху не пройти перевірку на наявність запозичень у тексті, а з етичних міркувань, із усвідомлення принципів наукової етики. Сьогодні поширилася практика апробації результатів досліджень, що по суті є компіляцією різних підходів до вирішення означеної наукової проблематики, що й змушує науковців вдаватися до запозичень, викривлень, підміни понять, зловживання цитатами. Проблему становить певна відірваність української науки від європейського загалу. Ми тільки розпочали пошуки тих наукових локусів, які будуть цікаві для дослідження світовій спільноті, тих досліджень, що стануть основою інтегрувальних процесів. Тому так важливо напрацювати досвід доброчесних репрезентацій, оскільки саме такі принципи

покладені в основу міжнародної наукової співпраці.

Отже, академічна доброчесність як принцип освітньо-наукової діяльності, морально-етична категорія сьогодні стає основою для розвитку української системи освіти. Нам ще належить запровадити системне й систематичне формування доброчесного ставлення до висвітлення результатів наукової діяльності. У цьому процесі кожному варто починати з себе.

Ковальчук Володимир Анатолійович

здобувач першого рівня вищої освіти факультету іноземної філології
Волинського національного університету імені Лесі Українки

Моя академічна доброчесність

Академічна доброчесність – це неймовірно важлива річ під час навчання в університеті. Саме вона формує нас як порядну та дисципліновану людину. Людину, яка вміє дотримуватись правил та працювати згідно з ними.

Доволі часто постають питання: «Навіщо мені дотримуватись академічної доброчесності? Чи є це важливим?».

Наразі є проблема порушення академічної доброчесності в навчальних закладах. В Україні фіксується багато порушень дотримання доброчесності. Найчастіше – це обман, списування і хабарництво.

Я намагався розібратись, чому студенти порушують академічну доброчесність. Провівши своє міні-дослідження, я зробив висновок на основі опитування, що основна проблема полягає в мотивації студентів до навчання. Лише третина студентів готові вчитися та знають, навіщо вони це роблять. Інші ж – гадки не мають, чому вони навчаються на певному факультеті. З цього можна зробити простий висновок: студенти, які не мають мотивації, будуть порушувати академічну доброчесність. Не маючи жаги до знань, студенти вдаються на такі порушення, як списування, хабарництво. Це спричиняє нестабільність навчального процесу.

Для прикладу можу навести свого друга, умовно Сашу Х. З самого початку навчання він не знав, чи воно дійсно йому було потрібно. Хлопець був у відчаї, бо гадав, що поступив не на той факультет, на який бажав. Тому постійно схилився до думки щось списати та схитрити, тому що мотивації до роботи було нуль. Він вирішує поговорити з куратором. Вона ж, у свою чергу, запевняє Сашу, що він все робить правильно та обіцяє зробити навчальний процес якомога цікавішим. І це є правильним рішенням. Надалі в Олександра з'явилась мотивація до написання наукових робіт, зацікавленість у навчанні.

Отже, підсумовуючи, варто зазначити, що проблема академічної доброчесності криється в дисципліні та мотивації студентів. Чим більше зацікавлений учень – тим менше в нього бажання порушувати встановлені правила. Викладач, у свою чергу, повинен зробити так, щоб студентам було цікаво у навчальному процесі.

Козачок Євгенія Миколаївна

здобувачка другого рівня вищої освіти факультету дошкільної освіти
(менеджмент) Харківського національного педагогічного
університету імені Г.С. Сковороди

**Моя академічна доброчесність – свідомий вибір на підтримку вільної
мирної демократичної України**

Вступ. Здається, що сьогодні не найкращі часи для розмов про академічну доброчесність, як і для навчання та наукової діяльності загалом. Особливо у нашому напівзруйнованому, але непідкореному Харкові. Нині більше роздумів, розмов, справ, що стосуються виживання, допомоги, відбудови, безпеки і особливо всього того, що наближає нашу перемогу, робить нас стійкими і незламними...

Замислимося, що в середині нас складає оцей стрижень, який не дає нам опустити руки, піти «легшим» шляхом, зрадити себе? Абсолютно точно, це наша любов до рідної землі, але не тільки. За роки демократії й розбудови

нового українського суспільства ми поступово інтегрували цінності, притаманні суспільствам сталого розвитку, що сповідують неприпустимість фейків, маніпуляції, обману, недоброчесності в людських відносинах в усіх сферах життя. Так відбулося відродження доброчесності, що історично була притаманна українській ментальності і яку не вдалося знищити навіть багаторічним впливом корумпованої радянської ідеології.

Теза. Доброчесність стала сьогодні однією з найповажніших чеснот у нашому суспільстві. А для освітянської і наукової спільноти академічна доброчесність є вагомим ціннісним орієнтиром, що забезпечує відтворення нових поколінь українців, вихованих у дусі збереження і розвитку національних традицій, плекання незламного і щирого українського характеру. Проблематика академічної доброчесності як однієї з форм академічної відповідальності у контексті визначення основ сталого розвитку суспільства та такої його важливої сфери, як освіта досліджувалася сучасними дослідниками (А. Артюхов, І. Дегтярьова, А. Колесніков, Н. Сорокіна, Я. Тицька, О. Чумак та інші вчені).

Підвищений науковий інтерес до цієї проблематики зумовлюється й тим, що у законодавстві нашої держави питання доброчесності знайшли гідне упорядкування в аспекті реалізації нового академічного світогляду, позбавленого таких негативних явищ, як плагіат, списування, корупція при отриманні оцінок тощо. У сорок другій статті Закону України «Про освіту» академічну доброчесність визначено як «сукупність певних етичних принципів та законодавчо визначених правил». Важливо, що ці принципи і правила розповсюджуються на всіх учасників і учасниць освітнього процесу під час навчання, викладання, наукових розвідок та творчості. Тобто ми розуміємо, що і ми, здобувачі освіти, і викладачі, і навіть видатні науковці, професори, всі ми граємо за одними правилами, ми є командою, яка працює на майбутнє держави. Це, на мою думку, як раз і забезпечує консолідацію різних поколінь академічної спільноти, спрямування їхніх зусиль на загальну справу, підвищення рівня соціальної довіри. В Енциклопедії сучасної України соціальна довіра

визначається як «впевненість у надійності соціального об'єкта на основі досвіду взаємодії з ним, а також у процесі комунікації». Провідною ціллю запровадження етичних принципів та правил академічної доброчесності як раз і є забезпечення довіри до результатів навчання, наукової та творчої діяльності.

Висновок. У сучасних умовах, коли наша держава проходить через одне з найскладніших випробувань, академічна доброчесність, соціальна довіра, єдність, прагнення здобути / надати найякісніші знання для того, щоб втілити їх у життя, відновлюючи нашу квітучу Україну, є найціннішим надбанням.

Складно навчатися, викладати, робити наукові дослідження під бомбардуваннями, при періодичній відсутності не лише інтернету, електроенергії, а й найнеобхіднішого – води, їжі, затишку. Складно! Але саме в цих умовах ми найсильніше прагнемо до освіти, найбільш цінімо доброчесні, вірні, надійні стосунки з викладачами, які викладають нам із підвалів, бомбосховищ, притулків для біженців і навіть з окопів!

Ми зможемо, ми подолаємо, ми захистимо наші цінності, нашу гідність і право на академічну доброчесність!

Колесник Олександра Олександрівна

здобувачка першого рівня вищої освіти факультету іноземної філології
Волинського національного університету імені Лесі Українки

Моя академічна доброчесність

Академічна доброчесність, яка означає відмову від списування, (само)плагіату, хабарництва, фальсифікації, обману, базується на шести основних принципах: чесності, довірі, справедливості, повазі, відповідальності та сміливості. Якщо людина володіє всіма цими рисами, це неабияк допоможе їй у навчанні, кар'єрі та житті загалом. Далі детальніше розглядатиму ці риси в характері людини та їх важливість.

Спочатку відповідальність та сміливість. Вони допомагають не боятися приймати важливі рішення та чинити по совісті. Тобто ще під час навчання – це

відповідальність за усі свої дії, наприклад, такі, як добросовісне написання різних робіт, сміливість мати свою точку зору (деколи непопулярну) та відстоювати її.

Як приклад можна розглянути написання есе на якусь спірну, але популярну тему. Студент бере на себе відповідальність не списувати готовий варіант, попри те, що в інтернеті є безліч статей на цю тему. І він також має сміливість висловити свою думку, відстоювати її, навіть якщо більше ніхто зі слухачів її не підтримує.

Далі чесність та справедливість. Це не менш важливі риси. Як на мене, лише людина, яка має такі якості, може справді досягти чогось у житті. Також, на мою думку, ці дві риси характеру працюють немов «природний компас», який вказує як краще діяти в певній ситуації.

Наприклад, те ж есе на спірну та популярну тему. Якщо у студента не вийшло його написати самостійно за браком часу чи іншою причиною, він має підійти до викладача та пояснити ситуацію, а не видавати чужу працю за свою. Так буде чесно як щодо себе та майбутньої оцінки, так і щодо викладача. Справедливість в університеті, як на мене, більше стосується саме викладачів, адже вони можуть через особисте ставлення занижувати чи підвищувати бали студентам.

Наостанок – довіра та повага. Без цих якостей узагалі неможливо будувати будь-які стосунки, як особисті, так і навчальні та професійні. Ці дві цінності не існують одна без одної, бо як можна поважати без довіри та довіряти без поваги?

Наприклад, якщо у навчальному процесі викладач довіряє студентам, а студенті поважають учителя, то їм легше досягти взаєморозуміння.

У висновку хочу сказати, що фундаментальні цінності академічної добросовісності стають у нагоді не лише під час навчання. Вони неабияк виручають у професійній сфері та й у буденному житті. Оскільки їхній вплив справді дуже великий, не варто ними нехтувати, краще одразу намагатися ці риси у собі розвивати, щоб досягати успіхів у житті.

здобувачка третього рівня вищої освіти кафедри державно-правових дисциплін, кримінального права та процесу Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

Що для мене академічна доброчесність?

Це мій другий варіант есе, як то кажуть «доповнене видання».

Його перший варіант, як вказує дата на домашньому комп'ютері, мною було закінчено вранці 24 лютого 2022 року. Відправити на конкурс я його не встигла, оскільки того ж дня наше життя докорінно змінила війна.

Другий варіант я пишу на початку травня, повернувшись додому після двох місяців життя в підвалі. Для всіх нас ці місяці були надзвичайно важкими та такими, що призвели до зміни поглядів на стан речей, на оточуючих, на свої ідеали, мрії та принципи, подекуди кардинально. Тому мені самій стало дуже цікаво перечитати свій перший варіант та порівняти, як я зараз буду дивитися на це ж саме питання про академічну доброчесність. Моє есе буде складатися з двох частин: перша – це думки у мирний час, друга – міркування на теперішній момент.

Станом на 24.02.2022 року

Здобувши дві вищі освіти заочно та наразі навчаючись в аспірантурі заочно, поєднуючи навчання з власною юридичною практикою, я можу впевнено стверджувати, що академічна доброчесність – це твій внутрішній стан, твоє переконання, твоя установка, відповідно до якої ти дієш доброчесно не лише під час навчання, але й у роботі, родині, суспільстві.

Вважаю влучним визначення академічної доброчесності, надане Міжнародним центром академічної доброчесності. Відповідно до нього, суть академічної доброчесності полягає в дотриманні п'яти цінностей: чесність, довіра, справедливість, повага, відповідальність. Ще раз підкреслю, що, на мою думку, ці цінності важливо поділяти та дотримуватися їх не лише під час академічного процесу та здобутті освіти, але й у повсякденному житті на постійній основі.

ЧЕСНІСТЬ – я маю бути чесною, при чому перш за все перед самою собою. Навчаючись, постійно чесно відмічаю, чи здобула я за тиждень, місяць або семестр нові знання та навички, чи мені потрібно щось повторити або навіть наздогнати програму, пошукати додаткові матеріали чи звернутися за консультацією до викладача. Під час написання кожної наступної наукової праці я маю чесно оцінювати свій рівень – як він підвищується в науковому плані. Оскільки я прагну розвиватися як науковець, то без чесної оцінки себе рухатися вперед неможливо. Також я хочу чесної оцінки моїх здобутих знань та навичок від викладачів та наукового керівника – навіть у формі критики або ж поради. Задля руху вперед, задля самовдосконалення. Так само чесно потрібно ставитися до себе не лише під час здобуття освіти, а й у роботі, родині, суспільстві.

ДОВІРА є базою та невід’ємною складовою будь-яких відносин. Під час навчання у здобувача складаються певні відносини з викладачами, науковим керівником, одногрупниками, працівниками ЗВО, а також з науковою спільнотою та наукою взагалі. І тому, якщо є бажання, щоб ці відносини були міцними, ефективними, доброзичливими, допомагаючими, вони повинні базуватися на довірі. Для того, щоб побудувати надійну репутацію у науковому колі, ти сам маєш бути надійним та вартим довіри, твої переконання, ідеї, міркування, тези, статті, дослідження мають бути вартими довіри. Так само повинно бути і в інших сферах життя, де будуються міжособистісні, сімейні, робочі, суспільні стосунки.

СПРАВЕДЛИВІСТЬ для мене, як для юриста, має особливе значення. Вона є базисом правосуддя, однією з основних засад права та мірилом регулювання суспільних відносин. Справедливості потрібно навчатися. Це дуже важливо. Дуже часто, коли в тебе щось не виходить, коли тобі кажуть щось переробити, коли тобі ставлять нижчу оцінку, ніж ти очікуєш, легше всього сказати, що це несправедливо. Проте заради власного розвитку потрібно навчитися об’єктивно оцінювати себе та все, що відбувається. Оскільки насправді тобі можуть підказувати кращі шляхи або вказувати на твої недоліки,

і це буде справедливо. Але між тим за справедливість подекуди потрібно боротися. Якщо ж ти щиро не погоджуєшся з тим, з чим стикаєшся під час навчання, дійсно вважаєш це несправедливим, потрібно навчитися відстоювати свою точку зору. Аналогічно справедливість потрібно впроваджувати і в інших сферах свого життя.

ПОВАГА. Кожна людина хоче для себе найкращого і це природно. Майже кожен науковець-початківець вважає, що його ідеї мають особливе наукове значення та заслуговують на визнання. І тому, якщо ти сам вважаєш, що твої ідеї та напрацювання є важливими, потрібно усвідомлювати, що й твої колеги, такі ж початківці, як і ти, а також вже визнані досвідчені вчені також ставляться до своїх праць. І мені б самій було дуже неприємно, якщо хтось скопіює мої «вистраждані» матеріали та видасть їх за свої. Через це ми маємо поважати свій науковий труд та науковий труд інших учених рівнозначно. Ставитися до себе з повагою та напрацьовувати своє. У такому ж руслі повага та поважне ставлення має бути присутнє у тебе і в роботі, і в родині, і в суспільстві.

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ – починаючи висувати свої ідеї та теорії, докладати їх на конференціях, публікувати в тезах, наукових статтях, потрібно відповідати за свої слова, за те, що ти несеш у суспільство, за все, що ти робиш. Адже в гонитві за швидким та зручним для тебе результатом, у тому числі у дисертаційному дослідженні, є велика спокуса певним чином «підкоригувати» дані або викласти ідеї під певним кутом. І якщо це вдасться один раз, ти можеш й надалі піти таким «зручним» шляхом. А результати твого дослідження, між тим, можуть бути впроваджені у практичну діяльність або отримати подальше розроблення наступними вченими. І неможливо наперед передбачити як далеко можуть твої «зручні» ідеї дійти, яку шкоду можуть принести та взагалі до чого це може призвести не лише у наукових чи академічних колах, але й у суспільстві. Тому важливо бути відповідальним за свої дії під час навчання, подальшої наукової діяльності. Також про це потрібно замислюватися і в особистих відносинах, у родині, на роботі, у суспільних відносинах.

Таким чином, дотримуючись цих п'яти принципів (чесність, довіра, справедливість, повага, відповідальність), ти формуєш себе не тільки як здобувача освіти, як науковця, але й як людину та громадянина.

Так, це важко, адже у процесі читання чужих статей так легко запозичити певну ідею. У лавині рекламних оголошень з пропозиціями написати за тебе тези, наукові статті, навіть дисертацію, легко можна погодитися та піти легким шляхом. Але, ступивши на нього один раз, ти, вочевидь, вчиниш так знову, та не лише у навчанні, а й в інших сферах.

А навчаючись добросовісно, самостійно перечитуючи та вивчаючи величезні масиви інформації, кидаючи та знов повертаючись, починаючи писати, закреслюючи чи стираючи написане, переписуючи не один раз, через недосипання вночі, через силу ти таки робиш та розумієш: так, я змогла, я це зробила та зробила за встановленими правилами. І це робить тебе щасливою. Ти зростаєш, ти відчуваєш це, ти рухаєшся вперед, доводячи, що можеш піднятися на наступний щабель та йти далі.

Два з половиною місяці потому, станом на 06.05.2022

Перечитавши вищевикладене, я розумію, що мої думки не змінилися, ні. Я ще більш впевнена в цьому.

Адже за ці місяці мені (а також багатьом людям) прийшлося навчитися новим навичкам, про які я раніше навіть не замислювалася. І цим навичкам також потрібно було навчатися добросовісно та відповідально, оскільки подекуди від рівня їх освоєння тобою залежить життя інших людей. І не завжди є змога отримати ці знання у розгорнутому та послідовному вигляді, тим паче під пильним наглядом учителя. Тому вони залежать лише від тебе та твоїх принципів, за якими ти навчаєшся.

Спустившись до підвалу будинку з «тривожною» валізою, я навіть і не згадала про аптечку першої допомоги. А там мене запитав чоловік, колишній військовий: «У тебе є джгут?». Ні, в мене були документи, купа запасних речей, їжа, вода, деякі пігулки, які ми використовуємо в нашій родині. Цей чоловік мимоволі став для мене випадковим учителем.

Я стала замислюватися, що нічого не знаю про виживання в критичних ситуаціях. І я не одна така, нікого з нас не готували до цього. Але якщо хочеш вижити сам, а також, щоб вижили твої рідні та люди, які тебе оточують, терміново потрібно навчитися певним навичкам. І оволодіти ними потрібно саме добросеречно, оскільки на кону людське життя.

Проте не має такої навчальної програми, яка вчить, як опанувати навичками виживання під час війни. Не має вчителя. Проте є купа знань, які є вкрай важливими.

І я стала навчатися.

Виявилось, що замало просто спуститися у підвал багатоповерхового будинку та сісти на свій стілець. Потрібно переконатися, що є другий вихід, що в нього можна вилізти (у нашому випадку потрібно було принести драбину та стілець, щоб це було можливо). Потрібно зробити запас води, щільних покривал та ганчірок для обличчя на випадок пожежі. Потрібно закласти медичні препарати, оскільки люди, які спускалися до нас, через нервування навіть не думали принести з собою ліки. На всяк випадок, потрібно закласти джгути, проте мало їх принести, ще потрібно навчитися як ними користуватися. Також виявилось, що коли збирається певна кількість людей, заради спільного блага потрібно виробити певні загальні правила поведінки та хтось з присутніх має взяти на себе відповідальність, певну керівну роль та забезпечити виконання цих правил.

Знання прийшлося збирати по крихтах. Щось я пригадувала зі шкільної освіти, щось з вищої освіти та додаткових курсів та дякувала, що не лінувалася навчатися. Щось читала в Інтернеті, щось запитувала у знайомих фахівців, щось спостерігала як роблять інші та повторювала сама.

Дякую Богу, що мені не знадобилася більша частина цих знань, але вони є життєво необхідними та при їх здобутті неможливо халтурити, тобто тут також мають застосовуватися всі принципи академічної добросеречності.

Я зрозуміла, що у критичних ситуаціях будь-хто може стати твоїм учителем і ти можеш отримати цінні знання та навички від абсолютно

незнайомої людини. Головне мати бажання навчитися та бути відкритим для навчання.

Лікарі, співробітники комунальних служб, співробітники поштових відділень, продавці в магазинах, провізори в аптеках, водії, волонтери, всі люди, які попри небезпеку власним життям, виконували свою роботу, надали нам чудовий приклад, нехай не академічної, проте професійної та суспільної доброчесності. Усі вони чесно, з повагою, справедливо, не поділяючи та не осуджуючи нікого, відповідально та чесно виконували свої функції, сіючи серед нас довіру та віру у найкраще. Ці люди є чудовими вчителями для всіх нас.

Наші військові, хлопці, які захищають нашу країну та кожного з нас, роблять це саме доброчесно. Так саме надаючи нам приклад та навчаючи нас.

Щодня ми чомусь навчаємося, не лише як школярі, студенти, аспіранти, професіонали, а й як особистості, люди, чоловіки та дружини, батьки та діти, друзі та громадяни.

Не важливо чому ти навчаєшся, де, коли, у кого та як, але задля подальшої реалізації цих знань вони мають бути отримані саме доброчесно. Тому що ти ніколи не знаєш, які знання та коли тобі знадобляться.

Левченко Анастасія Вікторівна,

здобувачка першого рівня вищої освіти факультету психології і соціології

Харківського національного педагогічного університету імені

Г.С. Сковороди

Моя академічна доброчесність

Англійське слово *integrity* має два значення: 1) така риса характеру як чесність та справедливість; 2) стан повноцінності чи цілісності. У контексті першого визначення, ми розуміємо академічну доброчесність як чесну та справедливу поведінку під час здійснення наукової та навчальної діяльності, починаючи від виконання завдань, закінчуючи здачею іспитів. Але й друге

визначення стосується академічної доброчесності. Слід бути доброчесним не лише через те, що «так сказали», або через страх перед наслідками недоброчесної поведінки. Потрібно насамперед розуміти академічну доброчесність як спосіб проявити власні переконання стосовно того, що для вас є добрим, а що – поганим. Іншими словами, коли ми вчимося та здійснюємо дослідження доброчесно, ми «повноцінно» та «цілісно» пов'язуємо наші судження з діями. Це означає, що ми «досягаємо цілей доброчесно» згідно з цими двома визначеннями [1].

Міжнародний центр академічної доброчесності трактує академічну доброчесність як здатність дотримуватися **п'яти** фундаментальних цінностей: чесності, довіри, справедливості, поваги та відповідальності. До цього переліку згодом додали ще **мужність** – відвагу діяти на основі вищезгаданих цінностей навіть всупереч труднощам. Лише на підвалинах мужності сповідування інших п'яти цінностей може стати успішною стратегією розбудови культури академічної доброчесності в університеті [2].

Перший «Кодекс честі» був прийнятий у Коледжі Вільяма і Мері у місті Вільямсбург [3], штат Вірджинія, у 1736 році. Метою кодексів честі було заохотити плекання особистих якостей характеру студентів, таких як почуття обов'язку, гордості, сили та самооцінки. Пізніше, наприкінці 19-го століття, коли університетська спільнота почала активно займатися дослідженнями, поняття академічної доброчесності та кодексу честі почали набувати значень, тотожних до їх сучасної інтерпретації [4].

У 2015 році громадська організація «Східноукраїнський Фонд соціальних досліджень» провела дослідження «Академічна культура українського студентства: основні чинники формування та розвитку». Результати опитування такі: 90 % опитаних студентів плагіювали, 78% респондентів списували під час іспитів, 23% опитуваних чули про випадки хабарництва з метою отримання кращої оцінки [5]. Аналітичний центр CEDOS та Проєкт сприяння академічній доброчесності в Україні-SAIUP провели ще дослідження культури академічної доброчесності – у 2016 та 2018 роках. Порівнюючи дані, чітко простежується

сприятлива динаміка у поведінці студентів. У половині опитуваних університетів частка порушень академічної доброчесності значно знизилася протягом двох років. Більше ніж 66 % студентів заявили, що вони свої роботи перевіряють на плагіат [6].

Я вважаю, що позитивні тренди академічної доброчесності будуть прискорюватися.

Словники української мови пропонують визначення «доброчесності» як «високої моральної чистоти» певної особи. Як синоніми вживають терміни «чесноти», «чесність», «моральність», «добропристойність», «добропорядність», «порядність», «людяність»; «добродійність», «доброчинність».

Найбільш узагальнююче визначення доброчесності – це «фундаментальне моральне поняття, що характеризує готовність і здатність особи свідомо й твердо слідувати добру; сукупність внутрішніх, душевних й інтелектуальних якостей, що втілюють людський ідеал у його моральній досконалості».

Академічна доброчесність починається із доброчесної поведінки кожного: учнів, батьків, учителя, директора, працівників органів управління освітою.

Як писав видатний педагог Ян Амос Коменський: «Учителями повинні бути люди чесні, діяльні і працьовиті; не тільки для годиться, а й насправді вони повинні бути живими взірцями чеснот, що їх вони мають прищепити іншим». Тож, почнімо із себе, шановні вчителі!

На мою думку, основа академічної доброчесності – працелюбність, запорука академічної доброчесності – толерантність. З цією метою в своїй майбутній роботі я буду за допомогою взірців усної народної творчості пояснювати учням, що таке толерантність; пов'язувати поняття «справжня людина» і «толерантність»; розробляти правила толерантної поведінки учнів класу.

Я впевнена, що найважливіша умова успішного навчання – чесність. З цією метою я буду ознайомлювати учнів із поняттями «інтелектуальна власність», «крадіжка інтелектуальної власності»; пояснювати, що вважається

недоброчесною поведінкою у школі, обговорювати наслідки (не)доброчесної поведінки; розробляти правила чесної поведінки учнів класу.

Як стверджував Вольтер, мистецтво – це засіб навчання доброчесності. Доцільно вчити дітей доброчесності на уроках образотворчого мистецтва. За допомогою творів мистецтва я буду демонструвати школярам суть поняття «академічна доброчесність», звертати їхню увагу на можливі наслідки дотримання чи недотримання її принципів. Сучасні діти дуже чутливі до візуальних образів і цією рисою варто скористатися.

Отже, по-перше, візуалізація тих людських прагнень, які є основою академічної доброчесності, зокрема прагнення навчатися / прагнення знати; багатоманіття професій; радість людини, яка займається своєю справою;

по-друге, створення учнями власних витворів на тему академічної доброчесності і презентація результатів.

Але найважливіше те, що про академічну доброчесність важливо не просто говорити, а й учитися жити доброчесно на практиці та виховувати в собі сміливість відстоювати своє право на справедливе доброчесне освітнє середовище. Це я й буду прагнути робити в своїй майбутній професії вчителя та психолога.

Список використаної літератури

1. Academic Integrity MOOC. University of Auckland. Future Learn Platform. URL: <https://www.futurelearn.com/courses/academic-integrity/13/steps/196321>
2. Фундаментальні цінності академічної доброчесності. Переклад з англійської. URL: https://www.academicintegrity.org/wp-content/uploads/2019/04/Fundamental_Values_version_in_Ukrainian.pdf
3. Taylor-Coleman Jasmine. What are US university 'honour codes'? URL: <https://www.bbc.com/news/magazine-36156148>
4. Academic Integrity. Wikipedia. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Academic_integrity

5. Круглий стіл: основні результати дослідження «Академічна культура українського студентства: основні чинники формування та розвитку». URL: <http://fond.sociology.kharkov.ua/index.php/ru/news-ru/162-round>

6. Опитування 2016 і 2018 років в університетах-учасниках SAIUP: порівняльний звіт. URL: <https://drive.google.com/file/d/1WxB1XdrC6wNI-KvQNqqP27YJ-VVS6r0u/view>

Литвин Поліна Сергіївна

здобувачка першого рівня вищої освіти факультету психології і соціології Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

Моя академічна доброчесність

На мою думку, немає нічого гіршого, аніж копіювання чужих думок, присвоєння собі почесей, до яких не маєш ніякого відношення. З малечку в школі нас привчають писати есе, реферати, власні вислови. Та чи дійсно вони ВЛАСНІ? Чи завжди ми дотримуємося правил академічної доброчесності, зазначаючи джерела, на які спиралися у ході доповіді? На жаль, відповідь здебільшого негативна. Наскільки це може бути актуальним для нас та чим загрожує порожнє списування для майбутніх фахівців тієї чи тієї галузі навчання? Приведу свої аргументи з цього приводу.

По-перше, головний критерій розвитку особистості – використання своїх розумових здібностей на практиці. «Розум подібний до страви, яка псується від довгого зберігання в посуді. Лише застосування робить його отрутою або насолодою...», – стверджував відомий французький літератор та філософ-матеріаліст Клод Адріан Гельвецій, зі словами якого складно не погодитись.

Коли ми навчаємося, сприймаємо дійсність та намагаємося інтерпретувати наші думки на папері, мозок починає будувати нові нейронні зв'язки, тренуючись у їх грамотному застосуванні. Письменники споконвіку вважались неймовірно розвинутими у всіх сфера людського життя особистостями та прикладом для наслідування. Вони красиво, гармонійно,

правильно, головне – легко виражали своє бачення дійсності через слова на сторінках книг. Наразі, ми все менше зустрічаємо серед наших однолітків начитаних, красномовних людей і все частіше тих, хто не бажає витратити час на мислення. Сучасний світ відкрив нам простір інтернету, що, безумовно, покращило життя, але завдало шкоди розвитку в навчанні. Ми привчилися просто копіювати інформацію, не замислюючись. Тому для нашого покоління найважливішим є таке пояснення: твій розвиток, у тому числі й професійний, залежить від тебе самого, а отже від твого вкладу в роботу мозкової діяльності, що забезпечує з-поміж іншого осмислення власної відповідальності за кожне списане слово. Також зазначу, що для майбутніх поколінь, які з дитячого віку знайомляться з інноваційними технологіями, надважливо окреслити необхідність відповідати за себе і думати самому, не копіюючи докорінно праці інших людей, адже вони працювали не для цього.

По-друге, запорукою гідних результатів навчання є дотримання правил академічної доброчесності:

- **прозорість** – посилення на первісну інформацію, доступність представлення результатів дослідження;
- **смівлівість** – здатність своїми діями відстоювати цінності академічної доброчесності;
- **повага** – уважне ставлення до різних точок зору;
- **справедливість** – неупереджені рішення, відсутність дискримінації;
- **чесність** – ухилення від обману.

Особисто говорячи про мене, вважаю соромним обдурити викладача та присвоїти чужі знання. Нехай я помилюсь у вислові, але застосую лише свої внутрішні ресурси для написання роботи. Якщо ж маю джерельну базу, обов'язково зазначу її наприкінці доповіді.

Підводячи підсумок під усім вище зазначеним, можу лише додати, що власне майбутнє – відповідальність кожного вже сьогодні і зараз. Дотримання правил академічної доброчесності – це, звісно, лише складова, але чи не

найважливіша у здобутті гідної вищої освіти і становленні нас як майбутніх фахівців обраної професії.

Лугова Марія Сергіївна

здобувачка третього рівня вищої освіти кафедри філософії Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Моя академічна доброчесність

XXI століття є епохою наукових досягнень та відкриттів на рівні наукової фантастики. Те, про що 50 років тому можна було тільки мріяти та описувати в книжках, які ніхто не сприймав серйозно, – сьогодні реальність. Інтенсивність розвитку науки не втрачає швидкості, тому майбутнє ще може здивувати. Лікування раку та СНІДу, створення екзоскелету та передача електроенергії через повітря, штучний інтелект та робототехніка – це лише верхівка айсбергу, лише те, що сьогодні на слуху в кожного, хто цікавиться новинами. В епоху винаходів та досліджень, які стають можливими завдяки технологіям, відкривається й темна сторона науки – плагіат та присвоєння чужих досягнень.

Крадіжка як феномен людства, на мою думку, з'явилась ще в часи первісного суспільства. Ще тоді, коли в людини палеоліту з'явилась якась власність, – будь-то шкіра вбитого мамонту або досить важка каменяка. Саме тоді, поряд із таким емоційним станом як заздрість, з'явилось бажання красти чуже.

Сьогодні найціннішим ресурсом є інформація. «Хто володіє інформацією – той володіє світом» – казав Вінстон Черчилль приблизно 100 років тому. Теза є актуальною і сьогодні.

До інформації можна віднести будь-які відомості, що несуть цінність для суспільства у вузькому та широкому сенсі. Наукова спільнота розглядає інформацію, як сукупність наукових даних, результатів досліджень, матеріалів і відомостей. Розвиток науки безпосередньо залежить від унікальності відкриттів та даних, що описує фахівець. За неспроможністю створити власні дослідницькі

«продукти», деякі псевдо-вчені використовують чужі досягнення та роботи. Інформаційні технології відкрили доступ до світової бібліотеки з можливостями як для навчання, так і для шахрайства. Плагіат, як інформаційна крадіжка, є гальмом для науки. Кожна особа, що вважає себе причасною до наукової спільноти, будь то студент, аспірант, викладач тощо, має цінувати та поважати науку, створювати необхідні умови для її розвитку.

Проблема плагіату є очевидною, на будь-якому рівні, особливо в студентському колі. Причина його розповсюдження криється не просто в лінощах, проблема є глибшою та складнішою. Інформатизація суспільства, яка відкрила доступ до будь-якого контенту для навчання, позбавила молодь навички вчитись та запам'ятовувати інформацію, робити висновки та описувати власні міркування в обсязі більшому, ніж це дозволяє Twitter або Instagram. Саме кліпове мислення «вбиває» науку та можливості її розвитку.

Отже, академічна доброчесність є обов'язковим компонентом світового наукового товариства. Вона виступає запорукою результативності динамічних процесів у інформаційному середовищі. Боротьба з плагіатом в академічній спільноті починається з уміння вчитись, читати книги, обробляти велику кількість інформації, робити висновки. Вплинути на це можливо заздалегідь. Виховуючи підростаюче покоління, замість мультиків можна запропонувати книгу, а замість комп'ютерної гри – прогулянку на свіжому повітрі. У дитинстві закладається фундамент, на якому стоїть особистість у всіх її проявах.

Ляско Катерина Сергіївна

здобувачка другого рівня вищої освіти Інституту післядипломної освіти і менеджменту Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Моя академічна доброчесність

Проблема академічної доброчесності вкрай важлива для студента, який зараз сидить в університетській аудиторії. Зрозуміло, що вона не є породженням сьогодення. Вже має глибоке коріння, яке так складно

викорчувати. Назавжди. Щоб більше не проростало.

Вважаю, що академічна доброчесність – це умова якості освіти та професіоналізму.

Академічна недоброчесність під час навчання – це списування, окозамилювання, хабарництво, обман, фабрикація. Це огидні речі, яких так складно позбутись, навіть, іноді оцінити їх руйнівну дію на свою особистість та професійне майбутнє.

Якщо хтось має сумніви щодо цього, то нехай уявить, що його оперуватиме лікар, який не отримав якісної освіти, бо порушував принципи доброчесності: він не завжди відвідував заняття, списував у однокласників під час контрольних, домовлявся з викладачами за заліки, а під час екзамену шукав відповіді в Інтернеті. Час плине швидко. Диплом отримав. Життя налагоджується!

Маю тверде переконання, що ніхто б не хотів потрапити до такого сумнівного професіонала. А сам студент – майбутній лікар – уявляє собі ситуацію, коли від нього буде залежати здоров'я і життя, наприклад, його дитини? Коли він буде безпорадним, розгубленим і винуватим...

Помилки вчителя, можливо, не так відразу видно, як у лікаря. Але тільки глибокі психолого-педагогічні знання дають право на таку делікатну справу – формувати особистість. Це навіть ще відповідальніше. Тільки доброчесність стає запорукою майбутнього Учителя-професіонала.

Академічна доброчесність – це чесність перед собою та іншими, це відповідальність за своє професійне майбутнє, це сила волі та мужність перед спокусами, це повага до себе, викладачів, друзів. Можливо треба розробити присягу на доброчесність студента університету? А можливо це буде кодекс честі кожного студента «Моя доброчесність», який він напише сам для себе...

здобувачка першого рівня вищої освіти факультету іноземної філології
Волинського національного університету імені Лесі Українки

Моя академічна доброчесність

Дуже часто ми чуємо, що варто бути чесними, справедливими та відповідальними людьми. Оскільки, навчаючись, ми накопичуємо багаж знань, навичок і цінностей, що будуть супроводжувати нас упродовж життя. Академічна доброчесність – це досить актуальне питання сьогодення, що є гранню, яку не повинні перетинати здобувачі вищої освіти та майбутні працівники.

По-перше, дотримання етичних норм і правил в усіх аспектах нашого життя, дає нам змогу створювати щось неповторне та унікальне. Академічна доброчесність застерігає нас від небажаного плагіату та списування, з чим постійно стикаються студенти під час навчання. Вона забезпечує повагу та довіру з боку колег, адже приємно спілкуватися з людиною, коли вона віддана навчанню чи роботі.

На підтвердження своєї думки хочу навести приклад із власного життя. У мене є знайомий, який здобув освіту інженера. Навчаючись в університеті, він не замислювався про те, аби щось у когось сплагіатити. Він завжди ставив собі запитання: «Чи почувався би я комфортно і безпечно в будівлі, спроектованій інженером, який нечесно здобував оцінки в університеті? Звичайно ні!». Тому ми маємо покладатися лише на себе і тоді ми досягнемо успіху в усіх аспектах нашого життя.

З упевненістю хочу заявити, що академічна доброчесність впливає не тільки на нашу совість та чесність під час навчання, а й навіть на майбутню професійну діяльність. Коли людина усвідомлено плагіатить інші роботи та видає їх за власні, то про ніяку совість тут не може бути й мови. Студенти та викладачі повинні розуміти, що використовувати чужі надбання та ідеї – неприпустимо та ганебно. Якщо б цю проблему усвідомлювала кожна людина, то проблема плагіату стала би менш глобальною в наш час.

Аргументом на користь моєї думки може бути те, що ще Девід Юм стверджував, що «не існує вченого, який принаймні не був би чесною людиною». Іншого і бути не може, у цьому і є суть наукового методу пізнання. Він постає яскравим прикладом того, що потрібно покладатись на самого себе, не намагатися привласнювати чужі роботи заради власної вигоди і нести відповідальність за свої вчинки. І це чудове підтвердження тому, що совість є важливим фундаментом академічної доброчесності.

Підсумовуючи, я можу впевнено сказати, що кожен буде свій шлях у майбутнє і вирішує наскільки прозорим та чесним він буде. Потрібно будувати своє життя на справедливості та накопичувати правильний багаж знань, який стане чудовим інструментом під час навчання і згодом у нашій майбутній професії.

Міщук Анастасія Ігорівна

здобувачка першого рівня вищої освіти факультету іноземної філології
Волинського національного університету імені Лесі Українки

Моя академічна доброчесність

Для здобувачів вищої освіти академічна доброчесність є невід'ємним чинником у навчальному процесі, адже її дотримання допомагає реальному навчальному зросту здобувача освіти в науці.

По-перше, дотримуючись такої фундаментальної цінності академічної доброчесності, як мужність, студент розвивається в навчальному процесі, збагачуючи багаж своїх знань. Яскравим прикладом цього може слугувати випадок з власного життя. Наприкінці попереднього семестру мені потрібно було написати два реферати. До їх здачі залишалось два дні. Незважаючи на те, що була спокуса купити реферат, я вирішила писати все самотужки. Тобто в таких цейтнотових умовах, я вирішила бути мужньою та дотриматись академічної доброчесності. І я не помилилась, адже збагатила свій багаж знань. Та інформація, яку я опрацювала при написанні рефератів, стає в пригоді мені й донині.

По-друге, дотримуючись такої фундаментальної цінності академічної доброчесності як відповідальність, студент показує всім, що досягти успіху в навчанні можна самостійно без плагіату, списування і т.д. Яскравим прикладом цього може слугувати випадок з власного життя. Мені викладачка запропонувала взяти участь в науковій конференції про академічну доброчесність. Моїм завданням було написати тези на відповідну тему. Я підійшла до роботи відповідально, самостійно написавши її. Тому мої тези було прийнято до друку. Через декілька днів я буду виступати із доповіддю на конференції.

Ця подія безсумнівно допоможе мені досягти успіху в навчанні та й в розвитку своєї особистості також. Тобто усім, а, у першу чергу, собі, я довела, що можна досягти нових вершин без порушення академічної доброчесності.

Логіка моїх міркувань підводить до висновку, що дотримання щонайменше мужності та відповідальності є невід'ємними цінностями студента для його навчального росту.

Москаленко Анастасія Володимирівна

здобувачка другого рівня вищої освіти Інституту післядипломної освіти і менеджменту Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

Моя академічна доброчесність

Французький філософ Клод Гельвецій стверджував: «Аби бути чесним, треба додати до благородства душі освічений розум»

Нібито все просто та зрозуміло, проте виникає питання: чому відомий письменник-матеріаліст поєднав моральні якості людини з її розумом? Невже невіглас не може бути чесним? Напевне, може. Проте така чесність дещо інфантильна й неусвідомлена. На мою думку, людину неосвічену набагато легше залякати, озброїти неправдивою інформацією та змусити дрейфувати в океані фейкових новин. Усупереч невігластву допитливий і гострий розум здатний протистояти продуманим і замаскованим проявам лицемірства,

невиправданої демагогії, прихованої брехні. Саме «освічений розум» здатний досягати рівня майстерності, професійно зростати, послідовно й усвідомлено відстоювати інтереси суспільства й викривати зловживання, корупцію, інші прояви нечистоплотності, зокрема в науковому співтоваристві.

На жаль, існуюча в Україні тенденція обіймання керівних посад незалежно від рівня освіти й фаху, а відтак й освіченості, спричинила чимало ускладнень і проблем. Викривати непрофесіоналів і наполегливо доводити їхній непрофесіоналізм може по-справжньому розумна людина, яка здобула гарну освіту та здатна нею скористатися на благо суспільства.

Відтак очевидний висновок: освічений розум допомагає усвідомлено відстоювати моральні чесноти, справжні, а не потворні наукові погляди, бути принциповим і правдивим у відстоюванні державних і суспільних цінностей. Така «освічена чесність» є набагато переконливішою, а отже й кориснішою – для себе, своєї родини, своєї організації. Саме тому, уже маючи вищу освіту і кваліфікацію психолога, я вирішила продовжити навчання за спеціальністю «Менеджмент». Гадаю, що здобута освіта в поєднанні з благородними поривами душі допоможе професійно й чесно реалізовувати освітні проєкти.

Новицька Анна Олексіївна

здобувачка другого рівня вищої освіти факультету психології і соціології
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

Академічна доброчесність

«Бути хорошим з самим собою – гарна справа» – так говорив Зигмунд Фрейд. Коли я шукаю інформацію на ту чи ту тему, підбираю джерела, то розумію що це збагачує мене та наповнює. Звичайно, простіше взяти та скопіювати фрагмент тексту в Інтернеті та видати цю роботу за свою, але яка насолода, коли, закінчивши свою роботу, я читаю і розумію, що в ній мої думки. Я завжди говорила, що це надзвичайно, коли навчання та робота приносять задоволення. Я не заставляю себе, а просто наповнюю себе знаннями не з чужих джерел, а з власного розуму.

Для себе ж я давно вже виокремила деякі поради щодо академічної доброчесності. По-перше, не потрібно всі завдання та написання кваліфікаційних робіт відкладати на потім. Чим більше часу буде на роздуми, тим вирогідніше не прийдеться копіювати чужі тексти, аби здати роботу. По-друге, створення атмосфери навколо себе. Набагато краще думати коли оточує спокій та тиша, можна краще зосередитися. По-третє, читання книг. Читаємо книги – отже, збагачуємо словниковий запас, а він важливий при написанні текстів. Усі ці поради допоможуть студенту зменшити кількість скопійованих фрагментів тексту у своїх роботах. Адже коли ми копіюємо – значить видаємо чуже за своє і в нас пропадає іскорка нашої індивідуальності.

Овчарова Діана Володимирівна

здобувачка другого рівня вищої освіти факультету початкового навчання
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

Кодекс честі групи

Час є швидкоплинною субстанцією. Не відстають від нього і технології. Сучасний світ вимагає від людини обізнаності з широкого кола питань, що безпосередньо пов'язано зі швидким доступом до інформації, із вміннями знаходити та відфільтровувати матеріали та відомості в мережі Інтернет. У своїх розвідках учені, науковці, студенти використовують відомості, факти з різних джерел, безперечно дотримуючись правил академічної доброчесності, але, на жаль, далеко не всі. Є псевдонауковці, які займаються плагіатом і дуже професійно це приховують.

Проблема формування культури академічної доброчесності є надзвичайно актуальною сьогодні в усьому світі, зокрема і в Україні. Так, у статті 42 Закону України «Про освіту» з'ясовано зміст цього поняття, розкрито принципи академічної доброчесності, визначено види порушень та передбачено відповідальність. Низка прийнятих нормативних документів є свідченням серйозних намірів та намагань нашої держави підняти якість освіти та

досліджень. Але слід зазначити, що розуміння «академічної доброчесності» в багатьох людей є помилковим. Певний відсоток суспільства вважає, що «академічна доброчесність» – це виключно плагіат, забуваючи про списування, обман, необ'єктивне оцінювання тощо. Людина – істота соціальна, саме тому такі якості, як повага, чесність, відповідальність, довіра притаманні лише людям. Саме ці якості покладено в основу фундаментальних цінностей академічної доброчесності.

Протягом навчання в університеті мене і мою групу це питання надзвичайно турбувало. Нашим спільним рішенням стало розроблення «Кодексу честі групи», де чітко визначили мету, відповідальність за порушення Кодексу, права та обов'язки студентів, спираючись на Закон України «Про освіту», «Кодекс Академічної Доброчесності Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди» та на особистісні цінності, які є важливими для нас.

Для мене, як для майбутнього педагога, питання ділової репутації є одним із пріоритетів розвитку. Маю надію, що вся Сковородинівська студентська молодь розуміє сьогодні свою відповідальність за порушення академічної доброчесності. Сподіваюсь наш приклад стане стимулом для інших студентів розробити Кодекси честі власних груп.

Закінчити хочу словами Лао-Цзи «Подорож довжиною в тисячу миль починається з першого кроку».

Омельченко Світлана Олександрівна

здобувачка другого рівня вищої освіти Інституту післядипломної освіти і менеджменту Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

Чи замислювалися ви хоч раз про наслідки недоброчесного навчання не тільки для окремої особи, а й для нашої країни загалом? Чи поставало перед

вами питання, що робити, щоб академічна доброчесність стала нормою у закладі?

Я погоджуюся з тим, що без забезпечення високого рівня доброчесності навряд чи можна сподіватися на розвиток та високе позиціонування української освіти. Відповідно, нам є за що та в ім'я чого боротися.

Часто здобувачі освіти аргументують списування та використання чужих праць під своїм іменем по різному: важко засвоїти великий обсяг інформації, страх перед поганою оцінкою, а також звичайна лінь вчити матеріал.

Однак більшість розуміє необхідність ознайомлення з принципами доброчесності. Адже недоброчесність може призвести до невідповідальності в подальшому, неякісних та недостатніх знань, відсутності власної думки, нечесно отриманих відзнак, а в майбутньому – і посад. Наслідками системних порушень доброчесності є знецінення університетських дипломів у країні, невизнання їх за кордоном. Випускникам важко влаштуватися на престижну роботу, бо роботодавці не довіряють системі освіти. Знижується якість знань професіоналів у різних галузях. Це призводить до того, що країна втрачає авторитет у світі. А це вже глобальна проблема. Постає питання, що робити, щоб розвинути систему академічної доброчесності в школі. Насамперед оперативно вжити заходів аби виправити ситуацію в системі сучасної освіти, щоб учні були більш упевнені в собі та навіть не задумувались про плагіат чи фальсифікування певних фактів для полегшення власного життя. Кожен повинен показувати особисту позицію, уміти аргументовано висловлювати свою точку зору. Упевненість у собі може допомогти в майбутньому, адже учні матимуть більше довіри з боку вчителів, тому що будуть впевнені в тому, що вони отримають справедливую оцінку за власні знання та старання.

Я впевнена, що інформація про академічну доброчесність повинна швидко поширюватися в закладах освіти. Потрібно проводити позакласні заходи, вебінари, конференції, круглі столи, класні години серед школярів, брати участь у міжнародних кампаніях, щоб покращити їх знання на цю тему і щоб у майбутньому вони перенесли свої шкільні знання та здорові навички

навчання у доросле життя. Я вважаю за необхідне проводити роботу з класними керівниками та іншими педагогами, залучати всіх зацікавлених: учнівське самоврядування та батьків. Треба обговорювати це питання та створювати положення про дотримання академічної доброчесності, затвердити його на рівні закладу освіти, щоб можна було на нього посилалися. Важливо, щоб усі були проінформовані про те, які дії вважаються недоброчесними і які будуть санкції за порушення.

Звісно, упроваджуючи такі зміни, слід обов'язково спостерігати за динамікою дотримання чи недотримання правил і відповідно реагувати. Тож термін «доброчесність» потрібно популяризувати, оскільки країна рухається вперед і освіта є основним рушієм розвитку змін.

Підсумовуючи, варто наголосити, що академічна доброчесність і чесне здобуття якісної освіти є ключем до успіху нашої країни, і в наших силах творити зміни, адже ми все для цього маємо. А молодь вже буде готова зробити крок назустріч цим новим змінам, щоб почуватися більш комфортно, висловлюючи власну думку, здобуваючи якісну освіту та будуючи кар'єру, покладаючись на власні сили та розум.

Песоцька Юлія Юрївна

здобувачка третього рівня вищої освіти факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Моя академічна доброчесність

Питання академічної доброчесності є достатньо актуальними в освітньому середовищі. Однак, коли ми говоримо про академічну доброчесність, потрібно розуміти, що в першу чергу ми говоримо про чесність людини. Бути чесним нас вчать з малечку. Проте у будь-якому разі ми виростаємо різними і по-різному ставимося до життя. Хтось живе і робить все чесно, бо він так звик, хтось хитрує і намагається усілякими нечесними

способами полегшити собі життя, бо він теж так звик. Тому можна сказати, що академічна доброчесність – це як звичка, яку потрібно виробити і довести до автоматизму.

Саме тому, на мою думку, є досить важливим проведення заходів щодо академічної доброчесності серед учнівської молоді, студентства та молодих учених.

Для моєї Альма-матері, Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, це пріоритетний напрям діяльності. Якщо говорити вужче, а саме про факультет соціальної та психологічної освіти, до якого я вступила ще у 2014 році і навчаюся до сьогоднішнього дня, то студентство та молоді науковці є активними реалізаторами академічної доброчесності. Важко не зазначити про роль керівництва та адміністрації факультету, які підтримують та допомагають реалізувати студентам та аспірантам їхні ідеї, що допомагає розвивати себе не лише як фахівця, а й як особистість.

Варто відмітити, що у 2019 році представниками факультету було здобуто перемогу в проєкті Student Action. Учасники виграли грант на впровадження проєкту «Академічна доброчесність, як складова якості освітнього процесу в умовах ЗВО» (<http://surl.li/buomo>).

Однак серед заходів, які проводяться на факультеті щодо академічної доброчесності також варто відзначити лекцію-тренінг «Академічна доброчесність – правила цитувань, як не помилитися під час формування посилань» (<http://surl.li/bupaa>), навчально-методичний семінар «Академічна доброчесність і університеті» (<http://surl.li/bupad>), тренінг «Навіщо нам потрібно дотримуватися академічної доброчесності» (<http://surl.li/bupao>) та багато інших. Також активну участь беруть і науково-педагогічні працівники – наукове стажування «Академічна доброчесність» при польсько-українській фундації (<http://surl.li/amuqn>), стажування «Розбудова системи забезпечення академічної доброчесності в закладі освіти» (<http://surl.li/bupbm>), вивчення досвіду міжуніверситетських лекцій (<http://surl.li/bupbg>) тощо.

У 2021 році було проведено конкурс «Академічна доброчесність: данина моді, чи життєва необхідність?» (<http://surl.li/bupcz>). До участі в конкурсі були долучені учнівська молодь, здобувачі освіти, аспіранти та представники органів студентського самоврядування закладів вищої освіти України. Я також долучилася до конкурсу, адже вважаю необхідним дотримання академічної доброчесності на усіх освітніх рівнях.

Академічна доброчесність у закладах освіти – це фундамент підготовки кваліфікованих фахівців, якість української науки та розвиток українського суспільства. Дотримання норм доброчесності також може стати хорошою звичкою у повсякденному житті, і аби цьому сприяти, потрібно проводити відповідну роботу з учнівською молоддю, студентством та аспірантами.

Отже, для мене академічна доброчесність – це мій принцип, моя позиція не лише в освітньо-науковому середовищі, але й буденному житті. Активну роль у формуванні такої позиції відіграла моя Альма-матер, яка сприяє впровадженню академічної доброчесності та створює для цього відповідне середовище.

Свистун Ірина Юрївна

здобувачка третього рівня вищої освіти спеціальності 052 «Політологія»

Харківського національного педагогічного університету

імені Г.С. Сковороди

Моя академічна доброчесність

Людина є найголовнішою цінністю у світі. Дивлячись та аналізуючи висловлювання, вчинки та певну модель взаємозв'язків людини, ми можемо говорити про сформованість здатності людини до життя в соціальному просторі.

Чесність – одна з важливих характеристик сучасної особистості, що живе в демократичному суспільстві. До чого це я? Все дуже просто: розпочинати потрібно з себе, відображаючи своєю поведінкою та конкретними діями в соціальному середовищі чесність і людську гідність. Спираючись на вищезазначені тези, можна говорити про те, що основою академічної

доброчесності особистості є її чесність, честь та гідність як загальні поняття перед самим собою, перед різними соціальними групами та суспільством у цілому.

Університет як освітній, науковий, соціальний та виховний інститут покликаний забезпечувати дотримання норм саме академічної доброчесності, як моральних, так і юридичних її складників. Якісне дотримання цих норм, на мою думку, напряду залежить від професійності та особистої відповідальності учасників освітнього процесу. У сьогоднішніх реаліях онлайн навчання, інформаційного перенасичення та вільного доступу до багатьох ресурсів (може використовуватися як на користь, так і навпаки), вимагає від обох сторін освітнього процесу високого рівня компетентності в дотриманні норм та вимог академічної доброчесності. Пройшовши шлях, будучи студенткою, від написання курсових та дипломних робіт до написання та захисту дисертації в стінах рідного університету, можу з упевненістю говорити про дотримання всіх норм академічної доброчесності, що забезпечується цілеспрямованими діями та заходами з обох сторін учасників навчально-виховного процесу в університеті.

Федоренко Вікторія Володимирівна

здобувачка першого рівня вищої освіти українського мовно-літературного
факультету імені Григорія Квітки-Основ'яненка
Харківського національного педагогічного університету імені
Г. С. Сковороди

Моя академічна доброчесність

Що таке академічна доброчесність? Це питання є дуже розповсюдженим, серед науковців, мовознавців, вони надають різні варіанти цього терміну. На мою думку, дотримання моральних, правових, етичних норм, певних принципів, які повинні виконувати і здобувачі вищої освіти, і учні в школах під час навчання, – це і є академічна доброчесність. Якщо студент намагається недотримуватись цих правил, а використовує плагіат, – це вже є шахрайство і

імітація викривлення певної роботи особи, що карається, по-перше, оцінкою, а, по-друге, людина може подати заявку до суду за порушення авторських прав. Наприклад, якщо здобувач вищої освіти вирішив завантажити диплом з інтернету, а не написати власноруч, то перевіряльник, який здійснює обробку, може випробувати якість написаного матеріалу. Якщо він побачить, що це не авторська робота студента, цю працю не будуть підтверджувати, і людина буде покарана за недотримання академічної доброчесності.

Я вважаю, що розуміння про те, що Ви дотримуєтесь усіх правил, не намагаєтесь використовувати плагіат і підробку матеріалів, – це є найголовніший фактор успішності, бо на ньому і базується довіра колег, науковців. Сприяєте підвищенню свого рівня майстерності та кваліфікації. Наведу приклад. Коли учень готується до уроку, пише власноруч есе, не списує в когось або в інтернеті, не намагається хитрити, і вчитель, і однокласники це бачать, одразу зростає повага, гордість за такого здобувача освіти.

Не тільки студенти чи діти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, безумовно, і викладачі та наукові співробітники теж. Коли вчитель готує свій матеріал, дотримуючись принципу індивідуального підходу, створює щось неповторне для уроку, це дуже гарно сприймається здобувачами та учнями, вони краще запам'ятовують, і такий формат цікавіше слухати. Наведу приклад. У нас у школі викладачка української мови завжди готувала різну інфографіку, розумні картки для вивчення правил, робила цікаві презентації з коротенькими відео. Усі учні класу дуже легко запам'ятовували матеріал, і тому, ми склали гарно ЗНО.

Отже, академічна доброчесність – це дотримання умов, які прописані, та якими повинні користуватися і здобувачі вищої освіти, і учні, задля того, щоб уникнути плагіату та імітації викривлення роботи іншої людини. Якщо всіх правил будуть дотримуватись і наукові співробітники, і студенти, повага до них одразу збільшиться від колег, бо це є головний фактор успішності.

Академічна доброчесність

Сукупність духовних цінностей та ідеалів, які мають наслідувати всі учасники освітнього процесу, прийнято називати академічною доброчесністю.

Вона включає такі характеристики:

- чесність;
- повага;
- відвага;
- відповідальність;
- справедливість;
- довіра.

Тобто це коли норми правові та норми моралі тісно пов'язані одна з одною.

Для мене АД – це дружити зі своєю совістю, знати та розуміти норми прав і моралі. Я вважаю, що для того, щоб бути академічно доброчесним, потрібно завжди мати мотивацію в тому чи тому завданні. Адже це і є найбільшою проблемою, коли студент не має достатнього бажання приділяти увагу цій темі. Навіщо я виконую це завдання? Що мені дадуть ці знання? Чи відкрию я собі щось нове? Тобто кожен має розуміти, що він це робить для себе, щоб створити щось нове, цікаве, здобути нові знання. І для того, щоб, наприклад, учні в школі навчилися АД, учитель має їх мотивувати, показувати наскільки цікава ця тема.

Ще одна велика проблема в АД – це розуміння оцінювання. Що оцінки – це не головне і списувати заради них не варто. Усі ми живемо у висококонкурентному суспільстві, де успішним може бути лише найсильніший, а оцінки – це не завжди показник знань! А сильними нас роблять саме набуті

знання, навички, вміння, креативне мислення, а також... рівність можливостей. І тоді АД дозволить:

- освоїти ази тайм-менеджменту;
- розставити правильні пріоритети;
- підвищити свою ефективність;
- зміцнити свої знання;
- здобути відчуття досягнення успіху;
- зміцнити свої етичні засади.

І головне – не боятися висловлювати свою думку.

Хомич Вікторія Олександрівна

здобувачка першого рівня вищої освіти факультету іноземної філології

Волинського національного університету імені Лесі Українки

Моя академічна доброчесність

Я переконана, кредом мого життя є і завжди будуть такі поняття, як чесність, довіра, відповідальність, справедливість, повага та мужність. Ці, так би мовити, «стандарти», є не лише фундаментальними цінностями академічної доброчесності, вони також є запорукою моєї майбутньої, успішної професійної діяльності. Саме знання етичних принципів і правил, визначених законом, і дотримання їх, дасть можливість повною мірою досягти поставлених цілей і реалізувати себе не просто як працівника певної галузі, а як затребуваного фахівця з великої літери.

По-перше, чесність, насамперед чесність із собою та разом з тим справедливість і повага, я вважаю, і є тим початковим етапом для досягнення апогею. І як писав американський письменник К. Боуві: «Чесність не тільки перший крок до величі, вона – сама велич».

Підтверджуючи думку, наведу приклад із власного життя. У школі для мене написати твір було проблемою, коли я отримувала завдання щось написати, я одразу брала телефон і знаходила потрібну інформацію в інтернеті.

Але коли прийшов час готуватися до ЗНО, я зрозуміла, що інтернет – не вихід, адже якщо я хочу спочатку вступити до ЗВО, тоді отримати престижну роботу, я мушу вміти правильно висловлювати свою точку зору. Спочатку було тяжко, часто хотілося списати, але я розуміла, що мушу бути чесною із собою, справедливо оцінювати і поважати себе і свою роботу.

По-друге, надзвичайно важливими та апріорі необхідними є відповідальність і мужність. Крізь призму цих цінностей розглядаємо готовність показувати приклади відповідальної поведінки, а також мужнє відстоювання їх в умовах тиску. Як писав український учений О. Круглов: «Відповідальність – мужність мати справу з наслідками своїх справ».

Підтверджуючи свою думку, наведу приклад ситуації, яка також трапилася зі мною. Як я вже згадувала, я часто списувала, але, після осмислення і готовності працювати над собою, я намагалася працювати над власними, унікальними роботами, хоча одного разу я все ж знову вдалась до плагіату. Я звичайно себе не вигороджую, але тема була надто складна для розуміння і я не достатньо орієнтувалася в ній, щоб написати есе, тому найлегший спосіб, який я знайшла, – списати. Викладач одразу помітив, що робота не моя. Я чітко розуміла свою помилку, тому набравшись мужності я призналася вчителю. Я була готова відповідати за свій учинок.

Отже, я впевнена, якщо дотримуватися принципів академічної доброчесності, поважати її фундаментальні цінності, моя репутація назавжди залишиться незаплямованою.

здобувачка першого рівня вищої освіти факультету природничої, спеціальної і здоров'язбережувальної освіти Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Моя академічна доброчесність

Академічна доброчесність – що ж це таке? Я поставила собі це запитання після першого дня в університеті. У різних університетах, різних країнах і взагалі для кожної людини академічна доброчесність має своє значення.

На першому занятті одна дуже поважна викладачка поставила нам питання, чи знаємо ми що таке академічна доброчесність? Тоді на це питання дала відповідь одна з моїх подруг, бо вона була з цим знайома. Саме в той момент я задумалась, що це для мене означає. В інтернеті написано, що академічна доброчесність – це сукупність етичних та правових норм, якими мають користуватися учасники навчального процесу. Звучить не дуже зрозуміло, особливо для студентки першого курсу.

На жаль, у шкільні програмі не передбачено пояснення цього терміну в курсах жодного предмету. І більшість учителів та викладачів також не хочуть або не здатні пояснити, що це таке. На мою думку, це досить велика проблема для студентів. Наприклад, яскравою ілюстрацією цієї проблеми є написання касових і дипломних робіт. Пишучи цей вид робіт, потрібно особливо чітко дотримуватись академічної доброчесності.

Ще тоді нас, першокурсників, ця дуже поважна викладачка готувала до цього. Тому як відповідальний учасник освіти я поставилась до цього серйозно та вирішила переглянути цю тему, виділивши для себе ці критерії доброчесності. Взагалі сам термін «доброчесність» має значення відповідальної та чесної поведінки до чогось, у моєму випадку – до навчального процесу.

Прочитавши чимало джерел, я виділила для себе такі якості, якими має бути наділений академічно чесний студент, абітурієнт. Серед них: відповідальність, чесність, довіра, повага.

Коли з етичної точки зору я визначилася в сутності поняття, далі вирішила переглянути більш складний аспект – правові норми доброчесності. Дуже багато всього незрозумілого і складного. Дуже довго я не могла зрозуміти, доки не звернулася до викладачів. Вони із задоволенням допомогли мені розібратись у цьому питанні. Найперше та найголовніше, що мені донесли, це поняття про різні види плагіату, фабрикацію результатів дослідження, просте хабарництво і ще не мало чого.

Зараз я вже завершую четвертий курс і, звичайно, розумію всі нюанси академічної доброчесності, звичайно не без допомоги викладачів, але не в усіх є такі люб'язні та доброчесні викладачі та вчителі, як у мене. Тому цю проблему потрібно переглянути. І не просто внести її до навчальної програми у вищих навчальних закладах. Я пропоную розпочинати пояснювати це питання ще у школі в курсі викладання правознавства, особливо на початку цього курсу.

Шикова Ірина Ігорівна

здобувачка другого рівня вищої освіти Інституту післядипломної освіти і менеджменту Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Моя академічна доброчесність

Бути чи ні доброчесним в академічному середовищі? Сьогодні такий вибір ускладнюється, оскільки існує спокуса вільно та легко поцупити чийсь думки, твори, ідеї, видавши їх за свої. Доволі просто, володіючи розвинутими ІТ-навичками, «замести» сліди інтелектуальної крадіжки та спробувати закарбувати своє власне ім'я в антології наукової думки. Тим більше, що, наприклад, третій Президент США Т. Джефферсон зазначав, що «не помічав, аби чесність людей зростала разом із багатством». Отже, висновок, на перший погляд, не зовсім оптимістичний: той, хто чесний, бідний; якщо зростає матеріальне багатство – нівелюються моральні устої... Проте з'ясуємо, чи то так насправді?

Мій життєвий досвід – особистий, сімейний, професійний – доводить, що головне багатство – репутація та довіра! Втративши довіру друзів і колег, ми втрачаємо спокій, натхнення, справжню Радість буття й Любов – як на мене, найважливіші життєві цінності. І вже ніякі гроші, посади, службові зв'язки не здатні повернути тих славетних часів, коли ти вільно й із задоволенням спілкуєшся, відкрито сперечаєшся, емоційно аргументуєш те чи те рішення, дію, вчинок. Втративши довіру, ми втрачаємо Людей – їхню підтримку, дружню посмішку, тепло та «розкіш людського спілкування».

Відтак той, хто чесний, можливо, і бідний – у матеріальному вимірі, проте він справжній багатий у вимірі духовному, оскільки Доля подарувала йому ту саму «розкіш людського спілкування».

Отже, поступово ми дійшли висновку: дотримуючись принципів доброчесності в академічному середовищі, ми навряд чи зможемо швидко збільшити свої статки через важку напружену наукову працю, через значні часові втрати на шляху відкриттів і доказів. Однак ми збережемо повагу до себе, набудемо цінного досвіду та придбаємо неповторний смак власних досягнень подібно до альпініста, який, підкоривши вершину своєї мрії, насолоджується чистим гірським повітрям. А збережене чесне ім'я в науковому співтоваристві, я упевнена, стане тим підґрунтям, яке згодом принесе свої економічні дивіденди, покриє матеріальні витрати...

Таким чином, я обираю доброчесність і вірю, що моя наукова праця дозволить спростувати думку американського президента про неможливість поєднання чесності та матеріального благополуччя.

Щербакова Ольга Володимирівна

здобувачка першого рівня вищої освіти факультету іноземних мов
Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Моя академічна доброчесність

Етичні принципи академічної доброчесності у галузі вищої освіти на сьогоднішній день є дуже актуальними. Вони включають у себе низку

визначених законом правил, яких мають дотримуватися студенти, викладачі та інші учасники освітнього процесу. Ми маємо приділяти увагу цьому питанню, адже дотримання вимог академічної доброчесності покращить якість навчання та зробить освітній процес ефективнішим і приємнішим для всіх його учасників, значною мірою сприятиме гармонійному розвитку та процвітанню закладів вищої освіти.

Одними із найрозповсюдженіших порушень є академічний плагіат та самоплагіат. Наприклад, є випадки, коли студенти свідомо копіювали інформацію з наукових робіт іншого автора та видавали цю інформацію за свою, або ж використовували власні минулі праці задля написання нових, залишаючи текст без змін. Фальсифікація та різного роду фабрикації також часто використовуються при написанні наукових праць, коли студент вигадує інформацію або модифікує її до невпізнання.

Найчастішими видами порушення академічної доброчесності є списування та обман. Особливо це відбувається під час складання контрольних робіт, тестів та іспитів. Наприклад, під час іспиту у дистанційному форматі студент може скористатися різними джерелами інформації, з яких просто скопіює все необхідне і навіть не буде намагатися відповісти на питання білету самостійно.

Тісно пов'язаними одне з одним є питання необ'єктивного оцінювання та хабарництва. Можна уявити ситуацію, коли викладач свідомо занижує оцінки студенту, морально тисне на нього під час навчання з метою отримання грошової винагороди за гарний результат майбутнього екзамену. У разі необ'єктивного оцінювання, що базується лише на фінансовій вигоді, підсумкова оцінка здобувача може бути завищеною. Висока кількість балів у такому випадку не є об'єктивним відображенням засвоєного студентом матеріалу, набутих ним умінь та професійних навичок.

Отже, у сучасному світі існує досить багато видів порушень академічної доброчесності. Дуже важко відстежити та вчасно скоригувати всі моменти. То ж, усім учасникам освітнього процесу потрібно з максимальною увагою і

порядністю ставитися один до одного, усвідомлювати нагальну потребу дотримуватися законів держави та усталених у суспільстві етичних принципів. Треба також не нехтувати допомогою різних інституцій і спілок, що мають на меті попереджувати та вчасно запобігати різним формам академічної недоброчесності, сприяти забезпеченню порядку і суворого дотримання існуючих освітніх норм і правил, обов'язкових до виконання у закладах вищої освіти.

Яценко Вікторія Володимирівна

здобувачка першого рівня вищої освіти факультету природничої, спеціальної і здоров'язбережувальної освіти Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Моя академічна доброчесність

Тема плагіату останнім часом почала стрімко поширюватись та стає дедалі популярнішою, оскільки розвиток сучасного суспільства та його нововведення включають велику кількість людей, які бажають запозичити чужі думки.

На сьогоднішній день тема академічної доброчесності стала однією з головних проблем у вищій освіті та науці, причому незалежно від того на якому рівні або за чиєї участі це відбувається.

Питання академічної доброчесності дійсно одне з найважливіших. Я повністю погоджуюсь з думкою про те, що без забезпечення високого рівня академічної доброчесності навряд чи можна сподіватися на розвиток та високе світове позиціонування української науки [1].

Протягом усього часу навчання вкрай важливо, щоб академічна доброчесність підтримувалася та підтверджувалася за допомогою міжнародних та національних ініціатив, а також інституційної політики та практики. Спираючись на нещодавно пройдений вебінар (курс підвищення кваліфікації «Академічна доброчесність в країнах Європейського Союзу та Україні»), який покращив моє розуміння проблеми шахрайства на теперішній час, дізналась

про методи боротьби з плагіатом в європейських країнах, таких як: Велика Британія, Австрія, Швеція, тощо. Розглядались такі терміни: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, хабарництво, необ'єктивне оцінювання; також говорили про санкції та порушення академічної доброчесності, відповідальність, закони України, види плагіату, інструменти покращення доброчесності навчання студентів та учнів у закладах загальної середньої освіти.

Слід наголосити на тому, що протягом останніх років у вищих навчальних закладах плагіату почали приділяти велику увагу з точки зору його виникнення, основним причинам, які можуть спонукати студентів до плагіату свідомо чи несвідомо, а також інституційних підходів до боротьби з ним.

Таким чином, сучасне суспільство має приділяти цьому явищу та ступеню його поширення особливу увагу. Тому що кожна людина і всі люди в цілому повинні відповідати за свою діяльність і вчинки, не забуваючи про оточуючих. Повага до прав інших є одночасно дуже важливим елементом усієї системи суспільних відносин. Добросовісне дотримання встановлених норм авторського права багато в чому допоможе уникнути неприємних та випадкових випадків незаконних дій щодо присвоєння чужого авторства.

Використані літературні джерела

1. Про академічну доброчесність та безпеки у боротьбі за неї. Вища освіта в Україні. URL: <https://osvita.ua/vnz/74950/>

ЗМІСТ

Баль Катерина Вікторівна	Error! Bookmark not defined.
Бейник Ксенія Вікторівна	5
Бондаренко Вероніка Василівна	6
Велієва Анастасія Русланівна	8
Вороніна Вікторія Віталіївна	9
Воропаєва Оксана Віталіївна	10
Гнідець Максим Петрович	12
Динкіна Тетяна Владиславівна	13
Докійчук Ірина Олександрівна	16
Кваша Андрій	17
Ковальчук Володимир Анатолійович	19
Козачок Євгенія Миколаївна	20
Колесник Олександра Олександрівна	22
Коновальчик Євгенія Олександрівна	24
Левченко Анастасія Вікторівна	29
Литвин Поліна Сергіївна	33
Лугова Марія Сергіївна	35
Ляскало Катерина Сергіївна	36
Микулинець Ольга Вікторівна	38
Міщук Анастасія Ігорівна	39
Москаленко Анастасія Володимирівна	40
Новицька Анна Олексіївна	41
Овчарова Діана Володимирівна	42
Омельченко Світлана Олександрівна	43
Песоцька Юлія Юріївна	45
Свистун Ірина Юріївна	47
Федоренко Вікторії Володимирівни	48
Філоненко Дар'я Ігорівна	50
Хомич Вікторія Олександрівна	51
Цікало Дар'я Анатоліївна	53
Шикова Ірина Ігорівна	54
Щербакова Ольга Володимирівна	55
Яценко Вікторія Володимирівна	57

Науково-популярне видання

Моя академічна доброчесність:
збірка конкурсних есе здобувачів вищої освіти

Відповідальна за випуск: **Башкір О. І.**

Технічні редактори:

Майстрюк І. С. – аспірантка кафедри освітології та інноваційної педагогіки, членкиня Ради молодих учених ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Іващенко Т. В. – аспірантка кафедри філософії, членкиня Ради молодих учених ХНПУ імені Г. С. Сковороди

Конкурсні есе друкуються в авторській редакції

Відповідальність за дотримання вимог академічної доброчесності та зміст несуть автори

3,31 ум. друк. арк.

Харківський національний педагогічний
університет імені Г.С. Сковороди
Україна, 61002, м. Харків, вул. Алчевських, 29